

Vörösvári Újság

Werschwarer Zeitung

IV. évf. 2. szám

1998. február

Ára: 50 Ft

Magyarország azér jó:
Ritkán üres a hordó;
Ha kiürül mögtöltik,
Vele kedvüket töltik.

* * *

Elmúlt farsang, itt hagyott,
A lányoknak bút hagyott.
De énnekem nem hagyott,
Mert én kicsike vagyok.

* * *

Ecce neki, dáridom,
A farsangot bevártam,
De vőlegényt nem kaptam,
Jaj, de hoppon maradtam.

Magyar népi rigmusok

Temetjük a farsangot

Nagyböjt küszöbén, húshagyókedden megszűnik a vigasság, eltemetik a farsangot. A legények valahonnan lopnak egy kakast, s azt nyakig a földbe ássák. Egy bekötött szemű fiú nyél nélküli kaszával megpróbálja elválni a kakas nyakát. Amint ez sikerül, a kakast kivesszik a földből, elviszik a kocsmába, és megsüttetik. Tízkor vége a táncnak, most következik a tulajdonképpeni farsangtemetés. Valamelyik

fiatalember belefekszik egy teknőbe, majd lepedővel letakarják. Egy másik legény női ruhába öltözik. A „koporsót” körülviszik a teremben, a „lány” sírva megy utána, kezében borospohárban van a „szenteltvíz”. E cselekmény végrehajtásával vége a farsangnak. A kocsmáros (esetleg a kisbíró közreműködésével) kitessékeli vendégeit, éjfélkor már senki nem tartózkodhat ott.

Gromon András gyűjtése

Igazi farsangzáró hangulat volt február 7-én a gimnázium szalagavató bálján. Vörösváron is hagyományá vált, hogy a végzős középiskolások betanulnak egy-egy táncot, és előadják a szülőknek, ismerősöknek. Az idén a négy végzős osztály majd mindegyike két táncal is készült, így összesen hét produkciót láthatott a közönség. A forró hangulatú bemutatón az egyik legnagyobb sikert a kánkán aratta.

A TARTALOMBÓL:

Költségvetési gondok:
150 millió forint forráshiány

Önkormányzati választások:
„Az emberek most sem a pártokra fognak szavazni” – véli dr. Váradi Mónika Mária szociológus

Vendégségben Peller Annánál:
„Zene nélkül lehet élni, de nem érdemes...”

Igazság-e, amiről azt hisszük, hogy igazság?
Horváth József nem osztja Sörös János véleményét

Megszakított kapcsolatok:
Schäffer Lőrinc és Müller János levélváltása

Tájékoztató a Képviselő-testület üléseiről

Az év végi ünnepek elmúltával – amely egy csöndes, nyugodt időszakot jelentett a város közéletében is – a képviselő-testület lázas munkába kezdett, hogy az 1998. évi költségvetést tető alá hozza. Január 21-étől február 16-ig négy Képviselő-testületi és számos bizottsági ülést tartottak egymás után – nem is beszélve az intézményekkel való egyeztetésekről –, melyeknek legfőbb témája a költségvetés volt.

Ez a téma minden évben élénk – indulatoktól sem mentes – vitát eredményez a képviselők között, valamint az önkormányzat és intézményei között. Ez persze nem csoda, hiszen nem babra megy a játék, hanem pénzre. Pénzből pedig sosincs elég. Hadd idézzem itt Karinthy Frigyeszt, aki a pénz szó eredetét valahogy így határozta meg: „péncz”, „péndz”, „néncz”, „néncz”, „néncs”, „nincs”.

Az önkormányzat bevételeinek legnagyobb részét intézményei működtetésére költi. Beruházásra, fejlesztésre kevés marad. Az intézmények minden évben valóságos csatát vívnak azért, hogy elegendő pénzt kapjanak működtetésre, felújításra. A képviselők pedig igyekeznek minden forintot megfogni, hogy csatornázásra, útpépítésre is jusson. Mert a forint pajkos jószág. Hamar elgurul.

A Pénzügyi Bizottság megállapítása szerint az 1998. évi költségvetési tervezetben 973 millió forint bevételi előirányzattal szemben mintegy 150 millió (más információk szerint 170 millió) forint forráshiány jelentkezik. Ebből 86 millió forint az intézményeknél.

A képviselőknak február végéig kell megalkotniuk a város költségvetési rendeletét. Addig egyensúlyba kell hozniuk a bevételi és a kiadási oldalt.

Nincsenek irigylésre méltó helyzetben, hiszen lehetetlen olyan döntést hozniuk, hogy érdekek ne sérüljenek.

A takarékoskodás, a racionális gazdálkodás szorító szükségessége vezérelte a képviselőket akkor is, amikor határoztak a Hivatal átszervezéséről.

A határozattervezetet a január 21-i képviselő-testületi ülésen Heider László aljegyző terjesztette elő, amit a képviselők hosszas vita után fogadtak el. Az új hivatali modell kialakítását az indoklás szerint várossá válásunk, az ezzel együtt járó feladatnövekedés tette szükségessé.

A határozatban foglaltak alapján a Hivatal átszervezésével párhuzamosan minden önálló gazdálkodású intézmény (a Szakorvosi Rendelőintézetet kivéve) részben önálló gazdálkodásúvá válna, az így felszabaduló személyi állományt a Polgármesteri Hivatal Városüzemeltetési és Gazdálkodási Irodájába olvasztanák bele. Az intézmények mindamellett megtartanák szakmai önállóságukat.

A képviselők úgy vélik, e határozattal évente több tízmillió forint takarítható meg. (Az intézmények például nem igényelhetnek vissza áfát – Horváth József képviselő becslése szerint csak ezzel mintegy 30 millió forintot veszítünk egy évben.)

A képviselők közül többen ózdkodtak egy GESZ-GAMESZ-szerű rendszer visszaállításán, mivel az annak idején nem bizonyult igazán életrevalónak. Az intézmények külön-külön jobban gazdálkodtak, jobban vigyáztak a vagyonukra. Most meg majd minden elvész a nagy közös kalapban.

A határozatban a Képviselő-testület engedélyezte a Gyámhivatal felállítását 4 státusszal. (Erre egyébként törvény is kötelezte az Önkormányzatot.) A képviselők engedélyezték továbbá a Polgármesteri Hivatalban egy főépítési és egy jogtanácsosi státusz létrehozását.

A határozat váratlanul érte az intézményvezetőket, akikkel semmiféle egyeztetés korábban ez ügyben nem volt. (A gimnázium gazdasági igazgatója például csak két nappal később értesült a döntésről.) Az intézményvezetők sérelmezik, hogy a képviselő-testület e határozattal megszüntette gazdasági önállóságukat. Úgy értékelik a döntést, hogy az néhány millió forint megtakarítást eredményezne ugyan, de korántsem annyit, amennyiért érdemes lenne egy korábban már csődöt mondott modellt újra alkalmazni.

Az intézményvezetőket közös fellépésre készítette a határozat, és azóta több egyeztető megbeszélés került sor a Hivatalban. A dolgok jelenlegi állását tekintve, nem elképzelhetetlen, hogy a képviselők visszavonják a határozat azon részét, amelyben megszüntették az intézmények gazdasági önállóságát.

A költségvetési vita további részleteiről márciusi számunkban számolunk be.

Január 21-i ülésén a képviselő-testület megalkotta a gyermekjóléti és szociális ellátásokról szóló rendeletét. A 30 oldalas rendelet kézbe vehető a Hivatalban és a Könyvtárban.

Február 9-i ülésén a Képviselő-testület a közelgő parlamenti választásokra való tekintettel határozott arról, hogy a parlamenti választásokon induló valamennyi jelölt egy alkalommal térítés nélkül igénybe veheti a Közösségi Házat. Minden további alkalommal 3000 Ft/óra terebérleti díjat kell fizetni.

Hírek röviden

Megújulnak szent helyeink

Megkezdődött a plébániatemplom és a Vásár téri kápolna renoválása.

A kápolna felújítását a Német Nemzetiségi Önkormányzat és a helyi vállalkozók végzik teljesen díjmentesen.

Támogatás

Kérjük azokat, akik személyi jövedelemadójuk egy százalékát valamelyik egyháznak szánják, az erről szóló nyilatkozatban a következő számokat tüntessék fel:

Magyar Katolikus Egyház: 0011

Magyarországi Református Egyház: 0066

Koncertek

Február 6-án a Cziffra György Zeneiskola hangversenysorozatának újabb előadásán az Academia Rézfúvós Kvintett lépett fel.

A budapesti együttes műsorának első felében reneszánsz és barokk zeneművek átíratait adta elő. A közönségnek különösen a koncert második fele tetszett, ahol játékos darabok is szerepeltek. A legnagyobb sikert Figaro játékos humorral előadott „tuba-belépője” aratta Rossini „A sevillai borbély” című operájából.

Február 27-én a koncertsorozat következő előadásán a Danubius Vonósnégyest hallhatjuk.

Mi történt a pártok házatáján?

POFOSZ

Január 9-én a Magyar Politikai Foglyok Szövetsége az ellenzéki pártok tevékeny közreműködésével (Szolidaritás–Egyesült Ellenzék) politikai nagygyűlést rendezett a Közösségi Ház I. emeleti nagytermében. A gyűlés meghívott előadója Lányi Zsolt országgyűlési képviselő, az FKgP alelnöke volt.

MDNP

Január 16-án a Közösségi Házban rendezett gyűlés keretében Kulin Ferenc az MDNP országgyűlési képviselője bemutatva Kasza Pétert, Piliscsaba polgármesterét, a Pest megyei 10. sz. választókerzet képviselőjelöltjét.

FKgP

Megalakult és januárban már második rendezvényét tartotta a Goethe Klub, amely a nemzetiségi hagyományok ápolását tűzte ki céljául. A klub a helyi Kiszgádpárt égisze alatt jött létre.

A Pilisvörösvári Német Nemzetiségi Önkormányzat tájékoztatója

költségvetésének felhasználásáról megalakulása óta

1995

Bevétel: 1 720 967 Ft (ebből 1 500 000 Ft a települési önkormányzat támogatása)

Kiadás:

Nemzetiségi kulturális egyesületek és oktatási intézmények támogatása:

Fúvószenekar	100 000,-
Kórus	130 000,-
Heimatverein	210 000,-
Táncgyűttes	160 000,-
Gradus Egyesület	150 000,-
Templom téri ált. iskola	37 000,-
Vásár téri ált. iskola	50 000,-
Gimnázium	50 000,-
Ifjúsági Klub	20 000,-

Összesen: 907 000,-

Egyéb kiadások:

(Továbbképzés a Kisebbségi Önkormányzati Akadémián, a táncgyűttes és a fúvószenekar wehrheimi buszköltségének támogatása, a schrambergi vendégeknek ajándék vásárlása)

128 000,-

Tartalék a nemzetiségi önkormányzat helyiségének kialakítására

600 000,-

Záró pénzkészlet:

86 000,-

1996

Bevétel: 3 248 793,- Ft (ebből 2 810 344,- Ft a települési önkormányzat támogatása, 238 449,- Ft az állami támogatás és 200 000,- Ft a pályázaton nyert pénzeszköz)

Kiadás:

Egyesületek és oktatási intézmények támogatása:

Fúvószenekar	230 000,-
Kórus	200 000,-
Heimatverein	237 000,-
Táncgyűttes	230 000,-
Gradus	150 000,-
Zeneiskola	100 000,-
Vásár téri ált. isk.	150 000,-
Gimnázium	140 000,-
Kézilabdacsapat	50 000,-
Egyházközség	50 000,-
Lányi Ágoston táncgyűttes	20 000,-
„Vörösvár régen” rajzpályázat	10 000,-
A Vörösvári Újság támogatása	50 000,-
Karácsonyi ajándék (videó és szemléltetőeszközök vásárlása az oktatási intézmények részére)	200 000,-

Összesen: 1 817 000,-

Egyéb kiadások:

Nemzetiségi programok videofelvétel (pályázatra, átadva Golány Istvánnak, a Kábeltvé részére)

150 000,-

A Német Nemzetiségi Önkormányzat iroda-helyiségeinek kialakítása a Közösségi Ház I. emeletén

165 000,-

Gerstetteni partnerkapcsolati látogatás támogatása (virág, ajándék a partner településnek, a május elsejei bál támogatása)

238 304,-

Záró pénzkészlet (tartalékolva az 1997. évi pályázatokra):

878 489,-

1997

Bevétel: 12 095 826,- Ft (ebből a települési önkormányzat támogatása 11 373 460,- Ft, állami támogatás 395 826,- Ft, pályázati pénzeszköz 326 540,- Ft) + tartalék 1996. évről: 878 489,- Ft

Kiadás:

Egyesületek és iskolák támogatása

Fúvószenekar	210 000,-
Kórus	250 000,-
Heimatverein	250 000,-
Táncgyűttes	120 000,-
Gradus	70 000,-
Zeneiskola	38 000,-
Templom téri ált. isk.	10 000,-
Vásár téri ált. isk.	60 000,-
Lányi Ágoston táncgyűttes	20 000,-
„Vörösvár régen” rajzpályázat	15 000,-

Összesen: 1 043 000,-

Egyéb kiadások:

A gerstetteni partnerkapcsolat megerősítése, 3 napos rendezvény (a feladat átvállalása a települési önkormányzattól)

381 995,-

Gimnázium: a színházterem hangosításának kiépítése + berendezések

378 005,-

Műsorfüzet a partnerkapcsolat megerősítésére

221 000,-

A gimnázium színháztermének felújítása a nemzetiségi önkormányzat képviselőinek tiszteletdíjából

2 000 000,-

A gimnázium homlokzatának és vizesblokkjának felújítása, a kollégium vizesblokkjának át-helyezése – a települési önkormányzattól kapott pénzeszközből

5 700 000,-

– a nemzetiségi önkormányzat saját pénzeszközből

2 528 963,-

(A beruházás még nem fejeződött be.)

Útiköltség-hozzájárulás

147 000,-

Összesen: 11 356 963,-

Záró pénzkészlet: 574 363,-

Egyesület és Ipartestület együtt a vállalkozókért

Örvendetes eseményre került sor 1998. január 13-án. A Pilisvörösvári Vállalkozók, Iparosok és Kereskedők Egyesületének Vezetősége nevében *Krupp János* elnök, a Pilisvörösvár és Környéke Ipartestület Elnöksége nevében *Molnár Sándor* elnök együttműködési megállapodást írt alá.

A megállapodás célja, hogy a két szervezet a helyi ipari és kereskedelmi vállalkozások érdekeit jobban tudja képviselni, érvényesíteni.

A munkaadó érdekek védelmében összehangolják fellépésüket más szervezetekkel történő tárgyalások során (pl. a helyi városi önkormányzat vállalkozókat érintő határozatainak, rendeleteinek kialakításánál).

A szakmai érdekek képviseletében erőfeszítéseket tesznek a vállalkozók szakmai képzettségének növelésére.

A megyei és országos kapcsolatok, információáramlás elősegítésére együttműködnek az IPOSZ-szal, a Kamarákkal és más vállalkozói érdekképviseletekkel.

A vállalkozói összetartozás erősítésére a városban betöltött és a jövőben is betöltendő szerep megtartására, kulturális és hagyománytartó rendezvényeket tartanak.

A szerződő felek ösztönzik tagjaikat egymás szervezeteibe való tagság létesítésére, hatékony együttműködésre, a tagvállalatok gyarapodásának elősegítésére.

E megállapodás megvalósulása esetén egyaránt segíti a várost, a lakosságot, az alkalmazottakat és a vállalkozásokat is.

Köszönjük

Köszönetet mondunk óvodánk gyermekei és nevelőtestülete nevében a pilisvörösvári Iparosok, Vállalkozók és Kereskedők Egyesületének, illetve a Pilisvörösvár és Környéke Ipartestületnek, amiért óvodánkat 10 000 forint értékben megajándékozták foglalkozásokhoz szükséges eszközökkel, amivel munkánkat segítették, gyermekeinknek pedig örömet szereztek.

Gulyás Györgyné
tagóvoda-vezető, Templom tér

A legnagyobb német nemzetiségi település

Az alábbiakban a Belügyminisztérium Önkormányzati Tájékoztatójának Pilisvörösvárra vonatkozó megállapításait tesszük közzé. (A kiadvány 1997 utolsó negyedében jelent meg.) A Belügyminisztérium a német nemzetiségi önkormányzat működését, a nemzetiségi egyesületek tevékenységét, a német nyelv oktatását, a nemzetiségi hagyományok ápolását vizsgálta. (Az iskolák adatait felfrissítettük, a nyilvánvaló tárgyi tévedéseket kijavítottuk, a szövegben lévő kiemeléseket változtatás nélkül átvettük. – a szerk.)

Pilisvörösvár kisebbségi önkormányzata eredményesen tevékenykedik, aktívan vesz részt a településfejlesztés munkájában, kulturális és hagyományörző szerepe meghatározó. Mindez komoly segítséget jelentett a nagyközség városi rangra emelkedésében (1997. augusztus).

A település különleges helyzetéből adódóan országos jelentőségű a német kisebbség szerepe, támogatottsága az anyaország részéről. Ez megnyilvánul a települési önkormányzat egész intézményrendszerében és ezek eredményes tevékenységében közreműködő kisebbségi önkormányzatok munkájában.

A nemzetiségi német nyelvoktatásnak több mint 250 éves hagyománya van. Az írásos emlékek már 1713-ban említést tesznek egy Theresa Streber nevű iskolamesternőről, 1848-ban pedig már 160 fiú és 169 leány tanulója volt a helyi iskolának. A tanítás 1907-ig, az Apponyi féle iskolarendelet bevezetéséig német nyelvű volt, attól kezdve azonban a németet, mint idegen nyelvet oktatták.

A településen 1990-ben, a megyétől való elválás évében megereméződött a feltétele a német nemzetiségi gimnázium létesítésének. Az 1991/1992-es tanévtől kezdve bevezetésre került a 0. évfolyam, amelynek célja a nem vörösvári diákok nyelvtudásának felzárkóztatása volt. A 0. évfolyam után az első két év azonos tanmenetű mind a két szak részére, a német nyelv mellett a földrajz, történelem és irodalomoktatás is német nyelven folyik. A harmadik évben válik ketté a két képzési forma. Az eredményes érettségi vizsga egyben közép-, illetve felsőfokú nyelvvizsga-bizonyítványt is jelent.

Az 1996/97-es tanévtől kezdődően az iskola bevezette az emelt szintű 7., 8. osztályos képzést, amely az általános iskolai ismeretek mellett a speciális nyelvfelkészítő, előkészítő szerepet is ellátja. Ez fokozott áttérést jelent a hatosztályos gimnáziumi képzés bevezetésére és annak a megyei oktatási rendszerbe való beillesztésére.

Választható képzési formák:

- a/ 4 évf. német nemzetiségi gimnázium és külkereskedelmi szakközépiskola,
- b/ 4 évf. magyar nyelvű gimnázium és külkereskedelmi szakközépiskola,
- c/ emelt szintű oktatás 7-8. osztály.

(Jelenlegi tanulói összlétszám: 432)

Az iskola 5000 kötetes könyvtárral rendelkezik, melyből a német nyelvű kötetek száma 1500.

A német nemzetiségi nyelvet tagozatos formában oktató Német Nemzetiségi Általános Iskola 451 diákkal és 33 pedagógussal dolgozik. Az iskola épületének beépített alapterülete 2050 m².

Az iskolában működő 10 szakkör mellett karate- és angol nyelvtanfolyamra való beiratkozásra van lehetőség. 1991 óta logopédus dolgozik az iskolában.

Az intézmény rendezi 1992 óta a Zrínyi Ilona országos matematikai versenyt (kb. 400 résztvevő) és 1994 óta a Kazinczy szépkiejtési verseny első fordulóját (kb. 80 résztvevő).

Évek óta folyamatos az iskola diákjainak helyezése, Pl.: a Kazinczy-verseny I-II. helyén, a területi németverseny III-IV. helyén, a területi futballverseny I. helyén. Az iskola saját színjátszó szakkörrel rendelkezik, tagjai az 1996-ban megrendezett országos „Ki mit tud?” verseny megyei döntőjébe jutottak.

A településen működő óvodákban nemzetiségi német nyelvet oktatnak. Az intézmények közül külön ki kell emelni a Gradus Óvodát, amelyben 96 gyerek a Gradus Egyesület sajátosan egyedi programjához igazodó nemzetiségi hagyományörző és keresztény alapokra épülő német nyelvű katolikus óvodai nevelést kap. Ennek érdekében hozták létre a gyermektáncszót, a német nyelvű gyermekkönyvtárat és elevenítették fel régi gyermekszokásokat (pl. Márton-napi lampionos felvonulás).

Már az 1980-as években felmerült egy német nyelvet oktató bázis létrehozása a nagyközségben, a német kormány segítségével. Az épület tanulmányterve két változatban készült el, a szentiváni hegyen lévő beépítetlen területre. A megvalósítás azonban egy másik helyszínen, a gimnázium épületének bővítésével és kiegészítésével 1992-ben valósult meg.

Az új centrum magában foglalja a gimnáziumi és a zeneiskolai tantermi szárny mellett a 300 fős nagytermet és aulát, ezeken a helyszíneken kerülnek évenként megrendezésre az aktuális nemzeti és nemzetiségi ünnepek, hangversenyek, színjátszó körök és a hagyományos „Vörösvári Napok” rendezvénysorozat eseményei.

A nagytermet és az aulát a Német Nemzetiségi Gimnázium és a Zeneiskola rendezvényei alkalmából sajátjaként használja.

A zenei élet Pilisvörösváron szinte át-

fogja a naptári év minden napját. A hagyományok ápolására mind a közösségben, mind a családi kapcsolatokon belül nagy hangsúllyal szerepel.

A jelenleg működő Pilisvörösvári Fúvószenekar 1989-ben alakult meg, létszáma már 130 fő. Intenzív kapcsolatot alakítottak ki a környező községek hasonló együtteseivel. A külföldi partnerkapcsolatai közül 1991 óta Gerstetten és Wehrheim, 1992 óta Heldenfingen is említhető. 1996-ban országos minősítő vizsgát tett a zenekar, melynek során kategóriájában fesztiválzenekar címet nyert el.

A nemzetiségi hagyományok ápolásában nagy szerepe van a Német Nemzetiségi Vegyes Kórusnak. A kórusnak közel 60 állandó tagja van. 1997 januárjában részt vettek az Országos Német Önkormányzat Vigadóban rendezett újköszöntő ünnepségén.

Jelentős hagyományai vannak az egyesületi munkának is.

A Német Nemzetiségi Táncegyüttes 1954-ben jött létre a Német Szövetség aktivistáinak kezdeményezésére. Első jelentős fellépésük 1955-ben a Nemzeti Színházban volt, és 1957-ben nagy sikerrel szerepeltek a Gyulai Nemzetiségi Fesztiválon is. Az 1960-as évekre tehetők az első külföldi fellépéseik: a szomszédos NDK-ban, Csehszlovákiában, Ausztriában. A 1980-as évek elejétől Németországi turnékon vettek részt. 1993-ban meghívást kaptak a Duna Menti Svábok Találkozójára Amerikába, ahol Cleveland, Chicago és Detroit volt a fellépések helyszíne. Az együttes 1984-ben és 1989-ben nívódíjat kapott, 1987-ben pedig a Kulturális Minisztérium a Kiváló Együttes címet adományozta a számukra. 1966 óta a tánccsoport koreográfusa az ugyancsak nívódíjas Wenczl József. Az együttes jelenleg 270 tagot tart nyilván, és több korcsoportban dolgozik. A heti 2-3 próba mellett évi 50-60 fellépést vállalnak.

A Donauschwaben Ungarndeutsche Heimatverein Werischwar (Pilisvörösvári Német Kulturális Egyesület) jogi személyiségű egyesület 1990. január 28-án alakult 100 fővel. Célja a nemzeti hagyományok ápolása, fenntartása és továbbadása a következő generációnak. Kapcsolattartás a Magyarországon élő más nemzetiségekkel, a Magyarországi Németek Szövetséggel és a testvérkapcsolatok fenntartása és tovább bővítése, csere-gyermekküldések szervezése. A helyi rendezvények szervezésében, koordinálásában, aktív részvételükkel segítik azok lebonyolítását.

A Gradus Egyesület megalakulásakor 1990-ben 30 fővel, ma azonban közel 200 fővel működik. Elsőként a katolikus óvodai oktatás létrehozása és szellemiségének kialakítása volt a cél. Nagy összegű német

alapítványi pályázat elnyerésével 1993-1995 között egy közösségi terem építését vállalták fel a nagyközségi Gradus Óvodában. Hagyományörző ünnepi szokások felelevenítésével színesítik a település életét. Szoros kapcsolatot tartanak Magyarországon a Jacob Blager és a Szent Gerhard Egyesülettel, valamint külföldön 1990 óta a Freiburgi Érsekséggel, 1993 óta a Pillingeni Katolikus Óvónőképzővel, 1994 óta a Gerstetteni Katolikus Óvodával és 1992 óta tagjai a Caritas Óvodaláncnak.

A Hagyományörző Egyesület 1991-ben alakult meg, célja a nemzetiségi kultúra tárgyi hagyományainak összegyűjtése és bemutatása. Az egyesület tevékenységének színhelye 1992 óta a Falumúzeum.

Házban, mind a Halastó Kempingben. Legújabb színfolt az ünnepek során az ilyenkor a Tájházban megrendezésre kerülő **sváb lakodalmas**.

Szüreti felvonulás: október első hetében a városon végigvonuló, nemzetiségi ruhába öltözött gyalogos, lovas és szekeres, hintós résztvevők felvonulása.

Márton-nap: a novemberben tartott esti, lampionos felvonuláson az óvodáskorú gyermektől az öregekig mindenki részt vesz.

Téltemetés/farsangtemetés: A Heimatverein kezdeményezésére, a báli szertont egy vidám farsangtemetéssel zárják.

Az újságok, könyvek között német nyelvű kiadványok is megtalálhatók.

A gimnázium aulájának avatása 1994-ben

A helyi hagyományok ápolása az egész lakosság életeleme.

A korábban a könyvtár épületében két szobában összezsúfolt helytörténeti gyűjteményt 1993-ban költöztette a nagyközség egy felújított lakóépületbe, a Falumúzeumba (Pilisvörösvár, Kápolna u. 12.). A Hagyományörző Egyesület áldozatos munkájának köszönhetően emléktárgyak sokasága került a múzeumba. A „Vörösvári Napok” rendezésében a Falumúzeum (Tájház) udvarán tartják meg az egyesület tagjai a hagyományos sváb esküvőt.

A Német Nemzetiségi Gimnázium épületében egy **emlékszoba** kialakításával mutatják be a hagyományos sváb paraszti életet. Az emlékszoba egyben oktatási célokat is szolgál. A gimnázium évente megrendezi a hagyományörző napot, amikor is a diákság német nyelvű dalokat, táncokat, színdarabokat ad elő.

Vörösvári Napok. Minden év augusztusában, a hagyományos vörösvári búcsú (augusztus 15.) köré az utóbbi években több rendezvényt szerveznek az egyesületek. Egy csokorba szedik a zenei, irodalmi, képzőművészeti eseményeket, kiegészítve azt bálokkal, mind a Közösségi

Ugyanis számtalan kiadvány, községi újság, diáklap látott napvilágot az elmúlt időszakban.

Opus: irodalmi és kulturális folyóirat, a Pílisi-medence Kulturális Alapítvány gondozásában. 1993-ban három száma jelent meg.

Pilisvörösvár Ma: községi havi lap, 1989. július és 1994. április között.

Új Pilisvörösvár Ma: községi havi lap, 1991. április és 1993. szeptember között.

Vörösvári Hírlap: a helyi vállalkozók lapja, 1994. február és 1995. január között.

Gradus-Blatt: német nyelvű, időszakos kiadvány a Gradus Egyesület gondozásában.

Edelweis: a cserkészcsapat hivatalos lapja, időszakos kiadvány.

Vörösvári Újság: havi lap, 1995 októberétől rendszeresen megjelenő önkormányzati kiadvány.

Külön ki kell emelni a Német Nemzetiségi Gimnázium SHOWDER című 1994 októberétől megjelenő újságját.

Nemzetiségi kapcsolatok

Pilisvörösvár hazánk legnagyobb német nemzetiségi településeként több mint

egy évtizede kiterjedt nemzetközi kapcsolatokkal rendelkezik. A nemzetközi kapcsolatok alakulásában igen nagy szerepe volt a település kulturális egyesületeinek, amelyek közül kiemelkedő szerepe volt a ma több mint 40 éves múltra visszatekintő Német Nemzetiségi Néptánc-együttesnek. Az együttes európai fellépései során először a volt NDK-ba, majd Ausztriába, később, 1984-ben az akkori NSZK-ba jutott el. Ezzel a kultúrmisszióval alakult ki az első hivatalos, kulturális kapcsolat (1985) Pilisvörösvár és a németországi **Wehrheim** között. Pilisvörösvári és gröbenzelli polgárok kezdeményezésére 1989-ben (az elsők között Magyarországon) aláírásra került a München mellei Gröbenzellel a hivatalos partnerkapcsolat, amely gyümölcsözőnek bizonyult mindkét település számára. Partnervárosuk jelentős segítséget nyújtott annak az igen jelentős pénzbeli támogatásnak az elnyeréséhez, amelyet a Bajor Szabad Állam nyújtott településük német nemzetiségi képzési központjának felépítéséhez (850 e DM).

Újabb komoly segítséget kaptak közvetlenül testvérvárosuk, Gröbenzell adományaként annak az ifjúsági találkozóhelynek a kialakításához, amely azóta a vörösvári ifjúság kedvelt találkozóhelyévé vált.

A minden évben ismétlődő diák-tanár cserék, az egyesületi kapcsolatok, mindezekelőtt a nemzetiségi nyelv ápolásában jelentik hosszú távon a nemzetiségi identitás megőrzését.

A gröbenzellihez hasonlóan jött létre a baden-württembergi Gerstettnel is a kapcsolatfelvétel. Több éves személyes, majd egyesületi kapcsolatok után 1996 májusában került sor a partnerkapcsolati szerződés hivatalos aláírására. Ezek a testvérvárosi, illetve számos más németországi kapcsolatok jelentős tényezői voltak az utóbbi években a település rohamos fejlődésének.

Az egészségügyben (pl. mentőautó), az oktatásban (pl. könyvek, hangszerek), a tűzvédelemben (pl. tűzoltóautók) nyújtott tárgyi támogatások ezeknek a szolgáltatásoknak a színvonalát nagymértékben növelték.

Bár Pilisvörösvár német nemzetiségi település, a református egyház közvetítésével az erdélyi **Mikefalva-Désfalva** és **Abosfalva** településekkel is kialakították a rendszeres kapcsolatokat. Évente cserélátogatáson fogadják az erdélyi gyerekeket, akik számára színvonalas honismereti programot biztosítanak. Az elmúlt időszakban mentőautóval, könyvekkel, iskolaszerekkel, gyógyszerekkel segítették ezeket a községeket.

A partnerkapcsolatok legfőbb értéke azonban a település polgárai között létrejött és egyre erősebb személyes, sokszor barátivá váló kapcsolat.

Önkormányzati választások

1996-ban „Önkormányzati választások 1994” címmel megjelent egy tanulmánygyűjtemény, amelyben dr. Váradi Mónika Mária szociológus tanulmányát is olvashatjuk a vörösvári választásokról. Közeledvén ismét a helyhatósági választások, arra kértük a szerzőt, újságunk olvasóival is ossza meg kutatásai során szerzett tapasztalatait.

– Az a vaskos kötet, amelyben „Választási tablóképek Pilisvörösváron” című munkád megjelent, a politikai szociológiai körkép alcímet kapta. Mit tekint vizsgálódása tárgyának ez a tudomány, s mi az, amit az önkormányzati választások kapcsán el tud mondani a társadalomról?

– Az, hogy egy településen kik vesznek részt a politikai életben, s milyen érdekonfliktusok keletkeznek az önkormányzati testületben, az nyilvánvalóan sok mindent elárul a helyi társadalom állapotáról, a jellemző viszonyokról. A politikai szociológiában, és így a könyv tanulmányaiban is a politikát tágabb értelemben kell értelmeznünk: úgy mint az érdekérvényesítés terepét, a hatalmi viszonyok alakulását.

– A rendszerváltás idején aktív közéleti szerepet játszottál Pilisvörösváron, nyilván ez is közrejátszott abban, hogy a könyv szerkesztői felkértek a tanulmány megírására.

– 1989-től 1993-ig részt vettem a Pilisvörösvár Ma (később Új Pilisvörösvár Ma) című újság szerkesztésében, így folyamatosan informálódtam a helyi eseményekről, annál is inkább, mivel a szerkesztőség tagjai között képviselők is voltak.

– Ez elég információ volt?

– Természetesen nem: a munka során interjúkat készítettem, részt vettem gyűléseken, tanulmányoztam a jegyzőkönyveket.

– A könyv ugyan a '94-es választásokról szól, a te munkádban azonban az összefüggéseket keresve bőven szólsz a rendszerváltás utáni első szabad választásokról is. Hogyan értékeled az 1990-ben történeteket?

– Ahogy 1994-ben, úgy 1990-ben sem voltak lényegi eltérések az országos tendenciától. A vörösvári társadalom leképezte az országos politikai viszonyokat: nálunk is az MDF jutott hatalomra. Az MDF Vörösváron is a legelső és legaktívabb párt volt, amelyben – szemben a liberálisokkal és a szocialistákkal – a helyi sváb társadalom tagjai markánsan jelen voltak. Az önkormányzati választásokon részben volt csak politikai szimpátiának köszönhető, hogy a vörösvári polgárok ki-re szavaztak, ebben ugyanis párttól függetlenül alapvetően személyes okok játszottak közre: ki kinek ismert, ki tartott szimpatikusnak, milyen származású volt az illető.

– A kisgazdák se a '90-es, se a négy évvel későbbi választásokon nem képviseltek igazi erőt, ennek vajon mi az oka?

– Ebben valószínűleg közrejátszik az, hogy Pilisvörösvár a budapesti agglomerációba tartozik, itt a mezőgazdaság nem olyan jelentős, mint más, hasonló nagyságú településeken. Megjegyzem, a kisgazdák befolyása ma nem azért nagyobb, mert azóta sokkal több „gazda” van. Ebben inkább az játszik szerepet, hogy na-

„Az önkormányzati választások kicsit mindig másképp működnek, mint a parlamenti választások. Itt sokat számít a személyes ismertség. Igen fontos szempont a család, a származás, az, hogy tud-e svábul az illető vagy sem. Azt gondolom, az emberek most sem pártokra fognak szavazni – vagy csak kis részben –, hanem emberekre.”

gyon sok ember csalódottá, kiábrándulttá vált, ugyanakkor megjelent, – szinte a semmiből – a helyi politikai porondon néhány nagyon aktív, a keresztény-konzervatív értékeket képviselő ember, akik hangot adnak ennek az elkeseredésnek, és le akarják váltani a jelenleg hatalmon lévőket.

– Ki lehet jelenti, hogy ez egy konzervatív beállítottságú település?

– Ezt határozottan nem merném kijelenteni. Mindenesetre Magyarországon ez a tendencia megfigyelhető azokon a településeken, ahol német nemzetiségiek élnek. Persze ellenpélda is akad, így Baranyában például Bóly, ahol az SZDSZ-nek meglehetősen nagy a befolyása.

– Nálunk mekkora az SZDSZ bázisa?

– Nem jelentős. Jellemző, hogy az SZDSZ elnöke nem vörösvári származású, sőt az aktív tagok többsége sem. Van értelmiségi és vállalkozói bázisuk, mint párt azonban nem igazán jelenik meg a közéletben, nem aktivizálják magukat, szemben a konzervatív pártokkal. Megjegyzem, a keresztény, konzervatív értékrenden alapuló aktív politikázás is inkább az értelmiségiekre jellemző. Az emberek nagy többsége ugyanis a németajkú településeken nem politikáz. Ebbe nyilvánvalóan belejátszanak a keserű történelmi tapasztalatok, félelmek, göröcsök is.

– Az 1990-ben megválasztott testületben a képviselők háromnegyede a keresztény-konzervatív oldalhoz (MDF, KDNP) tartozott, a mostani testületbe a képviselők fele jutott be valamelyik konzervatív párt támogatásával. Külön kiemelendő, hogy a 10 területi képviselő közül 8-at az MDF/KDNP választási szövetség juttatott be. Szerinted az őszszel megalakuló új testületben megmarad-e a keresztény-konzervatív és a baloldali-liberális pártok jelenlegi aránya?

– Szerintem ez az arány meg fog maradni. A '90-es választás eredménye az akkori országos helyzetnek, az MDF politikai és erkölcsi túlsúlyának köszönhető. Az MDF akkor tarolt, azt a fajta túlsúlyt a konzervatívok nem fogják visszaszerzeni. A legutolsó választáson már arányosabban alakult a helyzet, annak is köszönhetően, hogy a politikai porondon megjelent egy markáns vállalkozói réteg, amely nagyon jelentős tőkeerővel és egyben politikai tö-

kével rendelkezik. Persze ennek a rétegnek az aktív politikázását gátolja, hogy a vállalkozók nagyon el vannak foglalva, a vállalkozásuk fenntartása szinte minden energiájukat felemészti. A '94-es választásokra a baloldal is magához tért, három képviselőjük is bekerült a testületbe. Én nem hiszem, hogy az idei választásokon akármelyik oldal túlsúlyba kerülne. A Kisgazdapárt nem a szociál-liberális oldaltól fogja elvenni a mandátumokat, hanem meg fog osztózni a keresztény-konzervatív oldal többi pártjával (MDF, KDNP, MDNP) a szavazatokon. Minden nagymértékben attól is függ, hogy a pártok kiket, milyen ismert, köztisztviselőket örvendő személyiségeket tudnak megnyerni, hogy támogatásukkal induljanak a választáson. A kérdés persze az, hogy a testületi munkában mennyire számít majd, hogy egy képviselő melyik párt támogatásával került be a testületbe.

– 1990 után biztosan számított, hiszen az akkor megalakult testületben kemény frakcióharc bontakozott ki az MDF és a KDNP között. A mostani testületben viszont nincsenek frakciók, legalábbis nem deklaráltak. Szerinted melyik megoldás az üdvösebb?

– Én elvileg a frakciók hiányát tartom jobbnak, ha ez nagyjából azonos erőegyensúlyt jelent. A frakciók, a politikai pártok menti testületi munka a nagyobb városokra jellemző. Abban, hogy Vörös-

vár milyen beruházásokat folytasson, hogy milyen fejlesztési stratégiákat kövessen, mellékesek a pártok. Ezek inkább szakmai kérdések, nem hiszem, hogy ez egy hasonló nagyságú település szintjén párhovatarozástól függ.

– **A frakciók hiánya viszont véleményem szerint az egyéni érdekérvényesítés előtérbe kerülését vonhatja maga után.**

– Igen, ennek megvan a veszélye. Igaz, erre a frakció sem jelenthet biztos megoldást.

– **Te hogyan értékeled a jelenlegi testület teljesítményét?**

– Az a benyomásom kívülállóként a mostani önkormányzatról, hogy nem jött létre alapvető konszenzus a képviselők között, akár értékekben, akár településfejlesztésben. Azt gondolom, hogy csak akkor működhet hatékonyan, pontosabban közmegelegedésre egy települési önkormányzat, ha van egy ilyenfajta konszenzus.

– **Korábban ez megvolt?**

– Sajnos korábban sem volt meg, hiszen korábban pártpolitikai játszmák döntötték el, hogy merre tovább, ami szerintem rengeteg energiát fecsért el. Hogy mi a feltétele egy ilyen konszenzus kialakulásának, azt nagyon nehezen tudnám megmondani. Solymáron például ez mindig is megvolt, annak ellenére, hogy a testületen belül mindig vannak olyan emberek, akikre az egyéni érdekérvényesítés jellemző. A másik ellenpéldám Bóly, amelynek nagyon összetartó, hatékonyan működő, sikeres önkormányzata van, nagyjából ugyanazokkal a tagokkal, mint korábban. A tapasztalatom az, hogy mindenütt jól tesz egy település fejlődésének, ha van bizonyos folytonosság a testület összetételében, ha a képviselők zöme nem változik meg minden egyes választással. A mostani testületben mindössze hárman vannak, akik a korábbiakban is benne voltak.

– **Létrejöhöt-e egyáltalán valaha is nálunk konszenzus?**

– Félek tőle, hogy nem.

– **Ennyire pesszimista vagy?**

– Nem vagyok pesszimista, de ismerem a városomat. Lehet, hogy túl nagy, túl heterogén összetételű már ez a település, hogy az óhajtott konszenzus létrejöjjön. Lehet, hogy a pártoskodás, vagy valami egyéb helyi sajátosság akadályozza ezt meg. Mindenesetre a kívánatos az lenne, ha nem kísérnék botrányok a települési önkormányzat működését, nem szabdalnák szét egymással össze nem egyeztethető érdekek, s ha lennének technikák, amikkel az érdekeket egyeztetni lehetne. Nem arról van szó, hogy a dolgok nem mennek előre, csak nem lehet mindig tapasztalni a közös akaratot.

– **Mit vársz az előttünk álló helyhatósági választásoktól?**

– Az önkormányzati választások kicsit mindig másképp működnek, mint a parlamenti választások. Itt sokat számít, a személyes ismertség. Igen fontos szempont a család, a származás, az, hogy tud-e svábul az illető vagy sem. Azt gondolom, az emberek most sem pártokra fognak szavazni – vagy csak kis részben –, hanem emberekre. Véleményem szerint megint nagyon erős politikai küzdelmek lesznek, a testületnek megint több mint a fele le fog cserélődni, újracsatolás lesz, újra meg kell határozni a feladatokat. Ha elkezdődik a kampány, megint az egyéni teljesítmények jönnek előtérbe, a képviselőjelöltek megint egyes szám első személyben beszélnek majd: én ezt csináltam, én ezt akarom csinálni.

– **Szerinted a szélsőséges politikai nézetek mekkora súllyal jelenhetnek meg az ideai választásokon?**

– Vörösváron általában közepre húznak az emberek, a szélsőségeket nem tolerálják. Vörösváron ez mindig is így volt. Itt se a Volksbund, se a Nyilaspárt nem tudott gyökeret eresztetni, ahogy a két világháború között, és később a koalíciós időszakban a kommunista párt befolyása sem volt jelentős. Vörösvár soha nem volt szegény település. Nagyon nagy indulatokkal, a szélsőségesebb pártokkal szembeni szimpátiákkal inkább a depressziós térségekben lehet találkozni, ahol az emberek rosszabbul élnek, mint itt.

– **Ha ismét felkérnének, hogy foglalj össze a választások tapasztalatait, elválnád a munkát?**

– Most nem vagyok olyan mértékben benne a közéletben, mint korábban voltam. Az eseményekről is főleg az Vörösvári Újságból értesülök. Jelenleg inkább a kisebbségi választások érdekelnek.

– **Milyen tapasztalatokat szűrtél le a '94-es kisebbségi választásokkal kapcsolatban, véleményed szerint mi a szerepe a német önkormányzatnak Pilis-vörösváron?**

– Vörösváron a fő motivációja annak, hogy alakítsunk német önkormányzatot, leginkább az volt, hogy lehet ilyet alakítani. Nálunk már korábban is megvolt az a szervezeti, intézményi infrastruktúra, amiért nagyon sok helyen harcolni kell. A nemzetiségi egyesületek – élükön a Heimatvereinrel – jól működtek, összefogva a helyi németiség kulturális és hagyományörző tevékenységeit. A német kisebbségi önkormányzat megalakulásának döntő lökést végül is az adott, hogy kiderült, egy másik kisebbség is önkormányzatot kíván létrehozni a településen. Az eddigi működésből az érződik ki, hogy az önkormányzat tétovázik. Nem jelent meg konkrét programmal a kisebbségi kultúra és oktatás megszervezésére, s főleg az épületfelújítások terén tevékenykedik. Úgy érzem, nem ez lenne elsődleges fel-

adata, noha ez is fontos és hasznos tevékenység. A kisebbségi önkormányzat a törvény szerint is a kulturális autonómia megteremtését szolgálhatná leghatékonyabban. Ezt persze az is gátolja, hogy a városnak sincs átfogó oktatási koncepciója, amelyben tisztáznák a kisebbségi önkormányzat szerepét a német nemzetiségi oktatásban.

– **Ugyancsak tavaly jelent meg Vörösvári történet című munkád is, amit az önkormányzati választásokról szóló tanulmányoddal ellentétben sokan ismernek Vörösváron, hiszen meg is lehetett vásárolni a könyvtárban. Én is nagy élvezettel olvastam ezt a könyvet, nekem nagyon tetszett. Szerepel-e a tervek között egy ehhez hasonló könyv megjelentetése?**

– Jó lenne összegyűjteni a még élő vörösvári anekdotákat, jókedvű történeteket egy kalendáriumszerű kiadványban. Szüleink, nagyszüleink bölcsessége, humora, élettapasztalata nemcsak nekünk, hanem az utánunk következő nemzedékeknek is élő kincsévé válhatna.

– **Kívánok ehhez, és további munkáidhoz is sok sikert. Köszönöm a beszélgetést.**

F. A.

Az Önkormányzati választások 1994. c. könyv megvásárolható a Pont könyvesboltban (Bp., Mérleg u.), illetve a kiadónál (MTA Politikai Tudományok Intézete, Bp., Benczúr u.).

Dr. Váradi Mónika Mária tanulmányának fénymásolt példánya megtalálható a gimnázium könyvtárának helytörténeti különgyűjteményében.

A gimnázium könyvtára megvásárolná vagy ajándékba elfogadná helytörténeti különgyűjteménye számára a Vörösvári Hírlap (Vállalkozók Lapja) 1994-ben és 1995-ben megjelent lapszámait. (Várom hívásukat a 330-140-es telefonszámon. F. A.)

Köszönjük, hogy az újságot árusítják:

**Eisenberger Lászlóné
Forintos bolt
Foto Porst
Halmschläger
élelmiszerboltok
Havas kiskereskedés
Hidasi vegyeskereskedés
Hírlapárusok
Könyvesbolt
Krausz mezőgazdasági bolt
Liget ABC
Margit minimarket
Német Nemz. Gimnázium
Pataki élelmiszerbolt
Sikari gyógyszertár
Szabó István boltja
Szintai papírbolt
Sztinka és Mirk
élelmiszerbolt
Városi Könyvtár
Vízöntő gyógyszertár**

„Zene nélkül lehet élni, de nem érdemes...”

Vendégségben Peller Annánál

Peller Annát – úgy hiszem – nem kell bemutatnunk újságunk olvasóinak. Aki hallotta már őt énekelni, biztos vagyok benne, hogy elbűvölte csodálatos hangja, megnyerő egyénisége. Olyan tud ő, amire mindnyájan vágyunk, de el nem érhetjük, meg nem szólaltathatjuk: egy tiszta, emelkedett szöveget, amelyről szétfoszlanak napi gondjaink és szorongásaink, és harmóniába kerülhetünk – ha néhány percre is – a világgal, ég és föld, Isten és ember között. Ezt a szöveget csak ő tudja. Neki adatott meg. Mi csak dörmögünk, dünyögünk, danázunk bor és jó barátok mellett vagy bánatunkban, fájdalomunkban szivettépőn, elcsukló hangon. A csodát ő műveli. S mi hálásak vagyunk érte, hogy időről időre hallhatjuk hangját, a titkos szöveget, amely megnyitja a szív és a lélek kapuit.

Előre tudom, hogy tiltakozni fog e néhány magasztos szóért, s talán el is pirul. Mert szerény ő. A végtelenségig. Sokáig nem is tudtam szóra bírni, pedig már két év óta szerettem volna közelebről is bemutatni őt olvasóinknak: hol született, hol járt iskolába, mit jelent számára az éneklés, a család, a város, ahol lakik... Hiába próbálkoztam, mindig kosarat kaptam: „Nem vagyok én olyan érdekes ember, nem akarok előtérbe kerülni, tolakodóvá válni, meg aztán nem szeretnék senkit megbántani, hisz akarva akaratlan, a legjobb szándéktól vezéreltetve is megbánthatunk embereket, akár egy ártatlannak tűnő szóval is... Én maradok az éneklésnél, azzal senkit nem bántok meg, s öröm számomra, hogy másoknak is örömet szerzek vele...”

December 12-én Peller Anna a Városháza dísztermében önálló dalestet tartott. Sok órát eltöltöttem már ebben a teremben, a képviselő-testületi „agyonüléseken”, míg a szavak egyre szaporodtak, s figyelmem egyre lankadt – ez az egy-másfél óra azonban mindenért kárpótolt. Anna ismét megszította a csodát, az általa ismert titkot velünk. Rettentően izgult, amikor köszöntötte közönségét, a hangja meg-megcsuklott, kezeit tördelte. Amikor azonban énekelni kezdett, mintegy varázsütésre minden megváltozott, magára talált, magabiztossá vált, tiszta, csengő hangja körbefont minket, s érzelmeinket azontúl ő irányította. Rabul ejtett.

Számomra meglepő volt – én eddig csak német dalokat hallottam tőle –, hogy szinte minden műfajban otthonos: a népies műdaltól kezdve, az Illés-számokon, népszerű musicaleken keresztül a legújabb slágerekig. Lenyűgöző ez a sokszínűség. És lenyűgöző a hitelesség is, ahogy a dalokat előadja.

Az előadás után a gratulációk, dicséző szavak özönében – fondorlatos módon, kihasználva a lélektanilag kedvező pillanatot – ismét megkísértettem Annát. És lám, ezúttal nem is kaptam kosarat.

Karácsony után kerestem fel, családjá körében fogadott. A nappaliban, az étkezőasztalnál ülve beszélgettünk, a karácsonyfa mellett, a férje által készített szépívű bútorok között. Férje és nagyobbik lá-

nya, Anna, aki szintén gyönyörűen énekel, mindvégig ott voltak a beszélgetés alatt. Igazán családias volt a hangulat. Nem is kellett, hogy megkérdezzem őt, mi az, ami az éneklésen kívül igazán fontos az életében, a válasz egyértelmű lett volna: a család.

– Téged mindenki Peller Annának hív, sokan talán nem is tudják, hogy nem vagy vörösvári származású...

– A férjem családja, a Peller család tőszyökeres vörösvári familia. Én magam nem vagyok német nemzetiségi származású. Az, hogy ma mindenki így hív, számomra megtiszteltetést jelent, hisz azt bizonyítja, hogy az itt élő emberek megkedveltek, s befogadtak maguk közé. Közel 20 éve élek Pilisvörösváron, megszerettem az itt élő embereket, gazdag hagyományait, dalaikat. Szívesen énekelek

eredeti sváb dalokat, s mindig nagyon örülök, ha meghívnak egy helyi rendezvényre énekelni.

– Mielőtt Vörösvárra kerültél volna, hol éltél?

– A gyermek- és ifjúkoromat Csepelen töltöttem. A szüleim Kisújszállásról származó munkásemberek voltak, a Csepel Vas és Fémművekben dolgoztak. Igen nehéz és veszélyes munkát végeztek mindkettőn. Gyakoriak voltak a balesetek és a kereset sem volt túl sok. Nem lehet azt mondani, hogy könnyű gyermekkorom volt. Négyen voltunk testvérek, s az élet minket is hamar próbára tett. A szüleink elváltak, majd nem sokkal később édesanyánk meghalt. A család, a háztartás gondjai-bajai három fiútestvérem mellett az én nyakamba szakadtak... De helytálltam, s összetartottam a családot... Nem volt könnyű, hiszen közben én is iskolába jártam. Kitanultam a műstoppoló szakmát, majd elvégeztem a gimnáziumot.

– Műstoppoló, az meg mi a csuda?

– Nem meglepő, hogy nem hallottál még róla, ez a szakma ugyanis mára megszűnt. Ma már egy hibás anyagot egyszerűen kidobnak, annak idején saját anyagából megjavították. Nagyon leegyszerűsítve, ez ennek a kihalt szakmának a lényege.

– Zeneiskolába jártál-e?

– Már negyedikes koromban beíratk a zeneiskolába. Ezt szinte természetesen tartottam, hiszen a családom nagyon muzikális volt. Édesanyám nagyon szépen énekel, édesapám hawaii gitáron játszott. A bátyáim közül az egyik bendzsózott, a másik gitározott, az öcsém furulyázni tanult. Én sem maradhattam ki a sorból. Apám vett nekem egy zongorát. Így hát a családi zenekarban én lettem a zongorista. Egyébként ez a zongor-

ra még ma is megvan. Most a nagyobbik lányom gyakorol rajta. Énekelni Bikfalvi Júliánál, később – már felnőtt koromban – Sik Olgánál tanultam. Bikfalvi tanárnő mindenáron sztárt akart faragni belőlem, óva intett attól, hogy férjhez menjek. A karrier és a család – mint tudjuk – nem mindig fér meg egymással.

– Nem bántad meg, hogy te mégis a családot választottad, és nem lett belőled profi énekes?

– A családom számomra a legfontosabb a világon. Igaz, nem lett belőlem sztár, de így is járom a világot, és énekelhetek szíven szerint a magam és közönségem gyönyörűségére.

– Mikor ismerkedtél meg a férjeddél?

– Tinédzser koromban megnyertem egy megyei „Ki mit tud?”-ot. Az Amphora ne-

vű rockzenekar vezetője olvasta az erről szóló újságcikket, és meghívott énekesnek az együttesbe. Vörösváron többször felléptünk...

– **Emlékszem rá, én is voltam néhány Amphora-bulin...**

– A férjemmel is az egyik ilyen koncerten ismerkedtem meg. Egymásba szeretünk, összeházasodtunk, és aztán jöttek a gyerekek... Anna és Mariann. Ma már mindketten szakközépiskolások.

– **A nagyobbik lány örökölte a zenei tehetséget is...**

– Nagy öröm ez a számomra, különösen akkor, amikor közönség előtt együtt énekelhetünk.

– **Házasságkötésed után, úgy tudom, sokáig nem énekeltél.**

– Egy-egy fellépésem azután is volt, de valóban, a család, a kenyérkereset – könyvelőként dolgoztam Budapesten – lekötötte minden időmet és energiámat. Az éneklés háttérbe szorult. A gyűjtés után már nem mentem vissza korábbi mun-

kahelyemre, hanem itt helyben, a Polgármesteri Hivatalban vállaltam munkát. Ennek köszönhetően egyre több embert ismertem meg Vörösváron, s egyre többen tudták meg rólam, hogy szeretek énekelni. 1989-ben, amikor megalakult a Német Nemzetiségi Vegyes Kórus, engem is hívtak énekelni, és én nagy örömmel mondtam igent. A kórusal többször jártam külföldön, mindenhol sikert aratva. A Fúvószenekarral és a Német Nemzetiségi Néptánc-együttessel is többször felléptem már. Szólómeghívásokat is kapok, így például tavaly októberben Mainzban tartottam egy önálló dalestet. De ugyanide érvényes meghívásom van tavasszal. 1995-ben jelent meg az első, német nyelvű kazettám. Most készül a második kazettám és CD-m, ezen magyar nyelvű dalokat is énekelek. Ehhez sikerült már néhány szponzort is megnyernem magamnak.

– **Mi a kedvenc műfajod?**

– Fiatalkoromban rockénekesnek készültem, akkor a táncdal volt a mindenem, de mára megszerettem a komolyabb műfajokat, a népdalokat, sőt az operettet is. Mindegyik műfajt szeretem. Nincs igazán kedvencem.

– **Mit jelent számodra a zene, az éneklés?**

– A zene számomra a levegő, zene nélkül lehet élni, de nem érdemes...

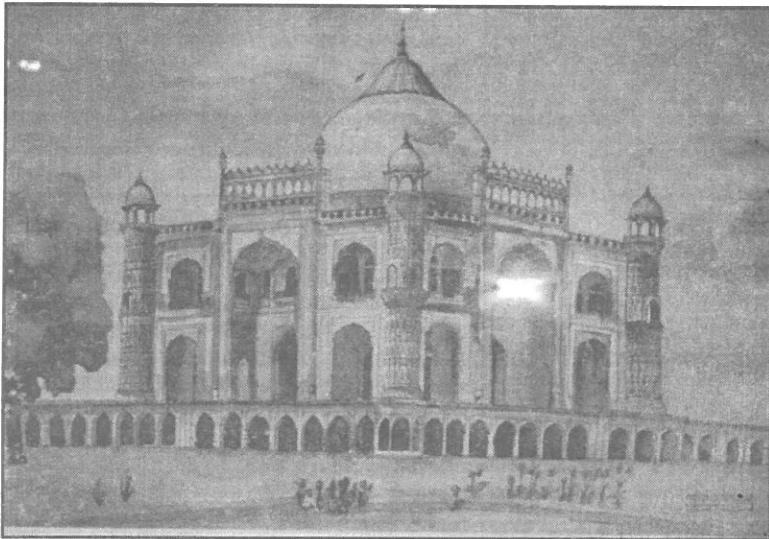
– **Mit szól mindehhez a család?**

– Nagy segítséget jelent számomra a család, nélkülük nem tudnám ezt csinálni. Ők igazán megértőek, mindenben segítenek... és mindig mellettem állnak...

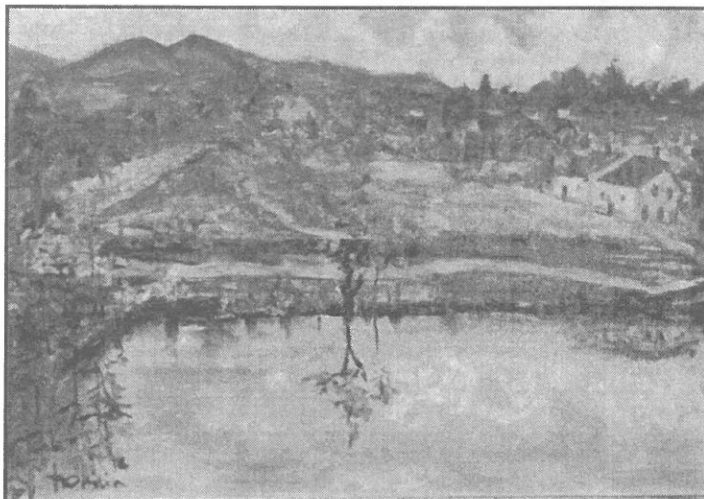
„Nekünk is öröm, hogy nem egy átlagos anyukánk van!” – mondja mintegy végzőként Anna, a nagyobbik lány. Közben csatlakozik hozzánk Mariann is, a kisebbik. Szemének csillogásán látom, hogy ő is komolyan így gondolja.

F. A.

KIÁLLÍTÁS

Kós Mihály aquarellje

Vörösvári tó

Tarcsányi Otília festménye

Február 13-án a Községi Ház első emeletén nyílt meg az a kiállítás, amelyen Tarcsányi Otília és Kós Mihály festményeivel ismerkedhetnek meg városunk művészetkedvelő polgárai. A kiállítást Róth János építészmérnök nyitotta meg, majd Grószné Krupp Erzsébet polgármester mondott köszöntő szavakat. A megnyitóünnepségen közreműködtek a Zeneiskola növendékei. A kiállítás február 27-ig tekinthető meg, munkanapokon 10-20 óráig, hétvégén 8-12 óráig.

Születésnapra köszöntő egy jubileumi bál alkalmából

Jeles esemény minden évben Vörösváron a Vállalkozók Bálja. A bált ezúttal is Szűcs György, az Ipartestületek Országos Szövetségének elnöke nyitotta meg. Az alábbiakban az elnök úr megnyitó beszédét közöljük.

1998-ban ötödik alkalommal került megrendezésre Pilisvörösváron a Vállalkozók Bálja. Az a megtiszteltetés ért ez évben is – ez alkalommal immár harmadszor –, hogy vendége lehettem ennek a jeles rendezvénynek.

A bálterem most is megtelt, mint minden évben, és az alkalomhoz illően feldíszített teremben megjelent egy felirat: „A mesterség tisztelete, az iparos becsülete.” Ez a jelmondat 1990-ben, az IPOSZ megalakulása-kor fogalmazódott meg, s kifejeződik benne munkánk iránti elkötelezettségünk, és annak az igénye, hogy azt mások is elismerjék.

1990 a nagy gazdasági és társadalmi átalakulás viharos kibontakozásának éve. Ekkor kerülnek megfogalmazásra az új célok, ekkor keresik a megvalósításhoz az állampolgárok és a vállalkozók is az új szervezeti formákat.

Pilisvörösváron is megalakul a régi érdekképviselő helyett az Ipartestület, amelynek ősei már 1884-től megtalálhatók hazánkban. A kézműiparosok, kisvállalkozók gazdasági tevékenységük szervezésére, társadalmi elismertségük biztosítására, szakmai tudásuk és műveltségük gyarapítására, kulturális tevékenységük megszervezésére önkéntes szervezeteket hoztak létre.

Ezt kísérelték meg újjáalakítani és működtetni itt is és az országban még 283 helyen. Voltak olyan vállalkozók, akik más formákat próbáltak ki, mondván: „Új idők, új szervezet.”

Pilisvörösváron az Iparosok, Vállalkozók és Kereskedők Egyesülete is ezen dolgozott, és a mai jubileumi bál is jelzi, hogy sikeresen. Az egyesület az elmúlt években igazi baráti társasággá vált, ami vonzotta a régi és az új vállalkozókat. Rendezvényeik, összejöveteleik egy új közösség kialakítását eredményezték.

Az idő azonban 1990 óta gyorsan elrepült. A lassan kialakuló és megszilárduló

gazdasági, társadalmi berendezkedés tőlünk iparosoktól, kereskedőktől, vállalkozóktól egyre bonyolultabb, nehezebb munkát kíván. A nagy vállalkozás-váltási hullám után, a kialakult stabil vállalkozások új kihívás elé kerültek. Munkával való ellátás, működésük adminisztrációjának könnyítése, a közterhek fizetésének rendje, új minőséget jelentő ismeretek elsajátítása, technikai, technológiai megújulás: ezek korunk megoldandó feladatai. A kisvállalkozások versenyképességének növelése, működési biztonságuk fokozása olyan nagy feladat, amely megkívánja a külön-külön ezen fáradozó személyek és szervezetek összefogását. Az 1884-ben megalakult ipartestületek jelmondata volt: „Az összevetett vállalat erős a sokaság”. E mondat kifejezésre juttatta gyöngeségünket, de egyben örököt is.

A sok-sok ezer kisüzemben, üzletben, irodában vagy a termőföldeken dolgozó vállalkozók érdekeit összesíteni kell. Az így megfogalmazott célok eléréséért pedig közösen a vállalkozókkal, az őket segítő képviselő szakértőkkel, szervezetekkel naponta munkálkodni kell. Az új társadalom, az érdekeket és a szolidaritást bemutató lehetőséget mindenkinek biztosítja a polgári demokráciából adódóan. De az érdekek érvényesítése harcban dől el, a győzelem a különböző csoportok erején, összefogásán és hatékonyságán múlik.

Mi, a vállalkozások tulajdonosai abban vagyunk érdekeltek, hogy egy olyan tulajdonosi szemlélettel vezérelt gazdaságpolitika valósuljon meg az országban, a régiókban és a településeken, amely egy növekvő gazdaságra épül. Ebből a növekedésből lehet új forrásokat elvonni a közösségi kiadásokra, az alkalmazotti fizetésekre és közterhekre. De ebből kell, hogy jusson befektetett vagyónunk működtetésére, megújítására, pótlására is.

Nem kell sokat bizonygatnom, hogy az eddigi gyakorlat, amely szerint az elvonás növelésével is hozzá lehet jutni ezekhez a forrásokhoz, nekünk nem kedvez. E gyakorlat megváltoztatása, piacgazdasággá való válásunk döntő jelentőségű lépése. Ezen dolgozik országos szervezetünk, az IPOSZ. A megvalósítás azonban azon múlik, hogy milyen számban találunk támogatókat a vállalkozók között, s miként „vetjük össze vállunkat”.

Nagy örömmre szolgált az a hír, hogy a mai bált az immáron öt éves munkájával bizonyított Iparosok, Vállalkozók és Kereskedők Egyesülete és a Pilisvörösvári Ipartestület (amely az IPOSZ tagja) közösen szervezte. Így kerülhetett fel hát az a bizonyos jelmondat: „A mesterség tisztelete az iparos becsülete”, ami immáron a közösen felváltható célt is jelenti. Az az együttműködési megállapodás, amit a két szervezet kötött, hatékonyan szolgálja a fent leírt célok közös megvalósítását. A helyi, megyei és országos vállalkozói érdekképviselőketben való közös munka erősíteni fogja külön-külön is, és együttesen is tagjaik közös érdekeit. De javítani tud az összes pilisvörösvári vállalkozó működési feltételein is. Természetesen annyira, amennyire támogatást kap ez a törekvés. Ezért fontos, hogy egyre többen legyenek tagjaink a munkaadói, szakmai érdekképviselőeknek.

1998 az országgyűlési és helyhatósági választások éve is. A jogi feltételrendszer kialakítása az új testületek, képviselők tapasztalatán, tudásán, akaratán múlik. Tegyük meg mindent azért, hogy kívánságainkról, működési feltételeinkről minél többen, minél többet tudjanak. Erre is jó keretet teremt a sokoldalú, írásban rögzített együttműködés.

Talán így leírva, ez kicsit ijesztőnek tűnik, túl sok időt vesz igénybe. „Nekem dolgozni kell”, hangzik az ellenérv akkor, amikor erre a közös munkára buzdítjuk a vállalkozókat. Hogy össze lehet és össze is kell ezt a két munkát az üzemben és a közösségben hangolni, ezt bizonyítja öt vállalkozótársunk munkája is. A magas színvonalú szakmai munka és a közösséggé váló munkálkodás elismeréseként a bálon az a megtiszteltetés ért, hogy átadhattam az IPOSZ legmagasabb kitüntéseit:

Bányai József bútorasztalosnak, Siklósi Gábor autószerelőnek, Rádler György kőművesnek, Mátrai Mátyás üvegesnek az IPOSZ díját, Halmi József kőfaragónak pedig az Aranykoszorús Mester kitüntető címet. Az ő munkásságuk bizonyítja, hogy lehet üzleti sikereket elérni naponta, és dolgozni azon, hogy ez hosszú évekig fennmaradjon.

Köszönöm és gratulálok az Egyesület és az Ipartestület Elnökségének ahhoz, hogy megtalálták az egymás mellett való működésben az egymásért való munkálkodás új formáját. Külön gratulálok a bál megszervezéséhez. Kívánok törekvésükhöz sok sikert, a pilisvörösvári vállalkozóknak pedig a mindennapi munkához szerencsét, kitartást, jó üzleteket. Viszontlátásra a következő bálig.

Szűcs György
az IPOSZ elnöke

Molnár Sándor, az Ipartestület elnöke köszönti a bál résztvevőit. Baloldalt Szűcs György, az IPOSZ elnöke, jobboldalt Krupp János, az Iparosok, Vállalkozók és Kereskedők Egyesületének elnöke

Igazság-e, amiről azt hisszük, hogy igazság?

Olvasom a Vörösvári Újságot, amikor eljutok a képviselői arcképcsarnok című oldalhoz, nagy odafigyeléssel kezdem olvasni az interjút. Anál is inkább érdekel, mert egy általam igen nagyra becsült képviselőtársammal készült.

A képviselő úr főleg azzal vívta ki megbecsülésemet, hogy az elmúlt három év folyamán következetesen kitartott a mellett a párt mellett, amelynek holdudvarához tartozik. Mivel ez a párt ma ellenzékben van, természetes dolog, hogy ellenzéki képviselővé vált. Nem beszélve a volt polgármester úrhoz fűződő, ma is tartó nagyon jó barátságáról, ez is egy igen pozitív emberi vonásról tanúskodik, hiszen ismerve a mai politikai attitűdöket, nem az a jellemző, hogy a hatalmát veszített ember mellett megmarnadnak a barátok.

Az elmúlt három év folyamán, mikor vitába keveredtem a képviselő úrral testületi üléseken, mindig tudtam róla, hogy milyen szint képvisel. Ezt ma már jó néhány képviselőről nehezen lehet elmondani, mert úgy néz ki, színjátékos kabátot viselnek, az egyik szín elhalványul rajta, a másik megerősödik, és mi lesz még a választásokig?

De visszatérve az interjúra, igen nagy figyelemmel olvastam a külkapcsolatokról alkotott véleményét. Nyilvánvalóan nagy a jártassága a képviselő úrnak ez ügyben, hiszen a volt polgármester úr nemegyszer úgy mutatta be, mint a település „külgyminiszterét”, tehát ebben való jártasságát nincs okom megkérdőjelezni. De azért engedje meg a képviselő úr, hogy egy-két dologban mégis megkérdőjelezzem. Az elmúlt három évben volt szerencsém részt venni a partnerkapcsolat ratifikálásán és előkészítésében. Meg kell hogy mondjam, nagy örömmel szolgált, hogy ez a kisebbségi önkormányzat levetette az előző „kolduló barát” stílust, és a gazdag nagybácsi és szegény unokács felállást megpróbálta egyenlő alapokra helyezni, és valódi kulturális és hagyományörző kapcsolatra törekedett. Ez adódik abból is, hogy a nemzetiségi önkormányzat tagjai fiatalabbak, és ezért nagyobb önértéssel és önbecsüléssel rendelkeznek. De ezenkívül nagyon sok más irányú feladatuk is van (pl. nemzetiségi intézmények fejlesztési támogatása, a hagyományörző ünnepek megszervezése – hogy csak néhányat említsek), amit maximálisan megoldottak. Én csak gratulálni tudok a munkájukhoz. Nem tisztom, hogy védjem őket és munkájukat, azt megteszik ők maguk. Ezt a véleményem tekintse saját, privát véleményemnek.

El kell mondanom, hogy arra a kérdésre adandó válaszában, melyik települési önkormányzat volt hatékonyabb, az előző vagy a mostani, már előre mosolyogtam. Azt hiszem, a kérdés feltétele sem volt minden hátsó szándék nélküli. A kérdezőnek is tudnia kellett, hogy az ön szájából pozitív válasz nem jöhet, hiszen ha a mai testületet nevezi hatékonyabbnak, megtagadja három évi önmagát. A mostani válaszával erősen vitakozni lehetne. Mert ha elkezdénem sorolni, hogy mit tettünk az elmúlt időszak alatt, azt hiszem, elég terjedelmes lenne a lista. De nem teszem, mert meggyőzni önt úgysem tudnám, és nem is akarom. Önnek ehhez a véleményéhez joga van, és nem is sérődöm meg ezen. De azért egy apró megjegy-

zést fűznék a dologhoz. Ön nem tartozik az amnéziás képviselők közé, ezért biztosan emlékszik arra a testületi ülésre (ami a második ülésünk volt), ahol kiderült, hogy az előző testület 58 millió forint fizetési kötelezettséget hagyott ránk, amit két hónapon belül ki kellett fizetnünk. Ha innen számolom, nagy utat tettünk meg a mai napig.

De amin erősen vitakozni szeretnék önnek, az a csatornáról tett nyilatkozata. Nem igazán értettem, miért akarja ennek a testületnek a nyakába varni a kudarcot. Többször elolvastam az interjú e részét, és még mindig nem értettem. Aztán eszembe jutott egy latin mondas, amit valószínűleg ön is ismert, ezért fogalmaz így. A mondas a következőképpen hangzik: „Contessio proxima est poenitentia”, magyarul: „Bűnünket megvallani, már fél vezeklés”. Tehát számomra egyértelművé vált, ön nem akar vezekelni az előző testület bűneiért. Megértem önt, egész biztos, hogy a külkapcsolati teendői teljes mértékben lekötötték, és nem volt ideje foglalkozni a település fejlesztési és gazdálkodási ügyeivel. Azért szeretném figyelemzetni, a munkának ez a része is az előző testület hatáskörébe tartozott.

Még mielőtt rátérek részletesen a csatornára, engedjen meg egy kitérőt. Ön azt nyilatkozta, hogy a várossá válás kampányfogás volt. Ha ez valóban így is volt, plusz 30 millió forint támogatást hoz a városnak. De akkor én hadd mondjam önnek, hogy 1993-ban az 55 000 Ft csatorna-hozzájárulási díj is kampányfogás volt. (Majd a részleteknél kitérek rá, miért.) Ennek is volt hozadéka, csak negatív. Mert ugye, ön tudja, az eredetileg tervezett 110 millió forintos beruházás 300 millióval záródott. Tehát a különbözetet ennek az önkormányzatnak kellett finanszíroznia.

Nézzük a részleteket. Előre szeretném bocsátani, nyilvánvalóan csak a főbb, a mindent meghatározó és eldöntő pontokról lehet írni a helyhiány miatt. Mert igazából erről több tíz oldalas tanulmányt lehetne írni.

Egy ilyen nagy beruházás megkezdése előtt tanulmánytervet és ehhez pénzügyi ütemezést kell készíteni, tekintettel arra, hogy több évre elhúzódó beruházásról van itt szó, figyelembe kell venni mindent, ami az árat befolyásolja. Pl.: infláció, anyagár-emelkedés, munkadíjak emelkedése, állami támogatás. A tanulmánytervnek a legaprólékosabban ki kell térnie a szennyvíztisztítótól a legutolsó úthelyreállításig.

A mi esetünkben a szennyvíztisztító a tanulmánytervben konkrétan nem szerepel, kusza mendemondák hangzottak el róla, éppen ezért a pénzügyi ütemezésben nem is szerepelt. Pedig úgy gondolom, elég nagy fontossággal bír, mert vezetni kell valahová a szennyvizet, ez a lényege a csatornának, nem beszélve az anyagi vonatáról, ami nem kevés, 140 millió forintba került, mire MI felépítettük.

De folytatnám a sort az előző önkormányzat által kiválasztott kivitelezőről, aki semmivel sem rendelkezett, sem tárgyi eszközökkel, gépekkel, sem emberekkel, ezért kiadta alvállalkozásba a munkákat. Úgy gondolom, ha elég körültekintően jártak volna el, akkor olyan kivitelezőt választanak, aki kellő vagyonnal rendelkezik ahhoz, hogy egy ekkora beruházás fedezetül ellentételezni tudjon. És nem egy 4x4 m-es irodával, benne két íróasztallal és egy beépített szekrényrel rendelkezik. De önök még

ezt is felül tudták múlni egy olyan szerződéssel, amit nincs olyan vállalkozó, aki egy másodpernyi gondolkodás nélkül alá ne írta. Ugyanis a szerződés egyik pontjában a kivitelező kiköti, hogy minden megkezdett szakaszánál 60% előleget kér és kap. Nem kell túlzottan nagy fantázia ahhoz, hogy kitaláljuk, mi történt. Még szerencse, hogy a kivitelező nem jött rá arra, ha elmegy a piacra, és vesz 15 japán kasszt, és három utcába letesz 5-5 db-ot, elkezdene kapirgálni, az három előleget jelent, és az összes befektetés 1 zsák kukorica. Ilyen körülmények között megalakul a csatornatársulat, és átveszi azt a fenékgig tejfeles dobozt az önkormányzattól. Egy idő után ott is vakaróznak, ahol nem viszket. Elfogy az előleg, a kivitelező nem tudja fizetni az embereit. Ezáltal lelassul a munka, nehezen készül a beruházás. A kivitelező közben rájön, hogy 55 000 forintból nem jön ki. Megkezdődik az alkudozás, egy-egy huszáréval megint 20 millió forint anyagelőleghez jut az előző önkormányzattól.

Valamikor ez idő tájt lép be az új, a mi testületünk. Éreztük, hogy baj van a csatornával, elkezdtük vizsgálni, rájöttünk az előleghistóriára, nyomban leültünk a kivitelezővel, és számon kértük rajta az előleget vagy az anyagot. Kiderült, az anyag nem vészett el, csak átalakult. Szentkeresztben beépítették. De pénzünk nincs, hogy visszafizessék az előleget. Ilyen körülmények között leültünk gondolkodni, mitévők legyünk. Figyelembe kellett venni azt, hogy 55 000 Ft-ért már nem kapunk kivitelezőt, meg ott az előleg is, amit le kéne dolgoztatni vele. Úgy döntöttünk, sanyargatjuk, fenyegetjük, hogy minél intenzívebben dolgozzon. Egy darabig ez az út járhatónak tűnt, de aztán pénzhiány miatt megadta magát a kivitelező. Mikor újabb előleget kért, azt mondtuk, előleg nincs, és így a kivitelező hibájából kifolyólag szerződést bontottunk, és a bírósághoz fordultunk. A magyar bírósági eljárást ismerve úgy hét év múlva várható az első tárgyalás. Ezek után új kivitelezőt kerestünk, és persze egy magasabb áron csináltattuk tovább a csatornát. Természetesen a többletkiadásokat nem lehetett áthárítani a lakosokra, így az önkormányzat finanszírozta.

Most eljutottunk oda, hogy válaszoljak a képviselő úrnak arra felvetésére, miért nem szervezzük meg a második ütemet. Azért nem szervezzük, tisztelt képviselő úr, mert mint ön is tudja, a csatorna bekerülési költsége ma 160 000 Ft. Ebből lejön az állami támogatás, ami 30-40 % – még nem tudjuk pontosan, mennyi lesz. Utána meg kell lennie az önkormányzat ez évi költségvetésének, hogy lássuk, mennyi pénz maradt, mennyit tudunk fordítani a csatorna támogatására. Ezeknek a számoknak az ismeretében tudunk számítást végezni, hogy mibe kerül a polgárnak egy bekötés. Mert ugye, tisztelt képviselő úr, ön is belátja, hogy a második ütem lakói nem másodrendű polgárok, és ha az első ütemet támogattuk, a másodikat is támogatni kell.

Befejezésül, tisztelt képviselő úr, az ellenzéki képviselő nem azt jelenti, hogy mindig nemmel kell szavazni a négy év alatt, ez a testület egyszer megbotlásból is akarhat jót, legalább ilyenkor szavazzon igennel.

Tisztelettel:

Horváth József

Nyílt levél Müller Jánoshoz, Válasz Schäffer Lőrincnek,

a Pilisvörösvári Német Nemzetiségi Önkormányzat elnökéhez

Tisztelt Elnök úr!

A Pilisvörösvári Fűvószenekear vezetősége egyhangúlag úgy döntött, hogy megszakítja kapcsolatait a Német Nemzetiségi Önkormányzattal. Döntésünket hosszú vívódás után, nehéz szívvel hoztuk meg, s nem személyes sértettség, nem az egyéni érdekek előtérbe helyezése vezérelt minket ebben, hanem a német nemzetiség, a hagyományok és kultúra ápolása iránt érzett elkötelezettségünk és féltő aggódásunk.

Úgy érezzük, hogy a Német Nemzetiségi Önkormányzat a megalakulása óta eltelt 3 évben nem tudott semmiféle olyan programot letenni az asztalra, amely hosszú távon biztosítaná a nemzetiségi kultúra megmaradását Pilisvörösváron. Ez idő alatt Ön, elnök úr egyszer sem hívta össze a nemzetiségi egyesületek vezetőit, nem kérte ki a véleményüket, nem informálódott problémáikról, s nem tájékoztatta őket az önkormányzat hosszú távú elképzeléseiről a nemzetiségi kultúra ápolása terén. Így nem alakulhatott ki egy olyan gyümölcsöző együttműködés az egyesületek és az önkormányzat között, amit joggal elvárt volna e város német származású lakossága. Mondjuk ki nyíltan: az önkormányzat nem tudta a zászlóvivő szerepét betölteni a német nemzetiség életében. Tevékenysége kimerült abban, hogy minden évben jól-rosszul elosztotta azt az összeget az egyesületek között, amit a települési önkormányzattól kapott e célra.

A továbbiakban nem látjuk értelmét annak, hogy Önök a közvetítő szerepét töltsék be a települési önkormányzat és egyesületünk között. 1988-ban szeretnénk, ha évi támogatásunkat Pilisvörösvár Város Önkormányzatától közvetlenül kapnánk meg. Annál is inkább, mivel a települési önkormányzat és annak Polgármesteri Hivatala minden esetben a legnagyobb segítőkészséggel viseltetett egyesületünk iránt, mindig igyekezett esetlegesen felmerülő problémáink, nehézségeink leküzdésében segíteni nekünk.

Tisztelt Elnök úr!

Véleményünk szerint a nemzetiségi egyesületek összefogása, a nemzetiségi nyelv és kultúra ápolására, a hagyományok életben tartására irányuló szándékok és tevékenységek összehangolása meghaladja az Ön idejét és tehetségét. Kérjük, ne vegye ezt személyeskedésnek, hanem a közösség nyilvánossága előtt a közösség érdekében tett őszinte és jó szándékú kritikának.

Mindaddig, amíg a Német Nemzetiségi Önkormányzat vezetésében nem látjuk megerősödni a nemzetiségi kultúra, a nemzetiségi nyelv, a hagyományok értő ápolása, a nemzetiségi egyesületek támogatása és összefogása iránti szilárd szándékot és képeséget, fenti döntésünket fenntartjuk.

Tisztelettel:

Schäffer Lőrinc
a Fűvószenekear elnöke

a Pilisvörösvári Fűvószenekear vezetőjének nyílt levelére

Tisztelt Elnök Úr!

Az Ön által, egyesületük nevében írt és nemzetiségi önkormányzatunknak címzett ún. „nyílt levélre” hasonló formában – önkormányzatunk ülésén hozott határozatunknak megfelelően – az alábbiakban válaszolok:

Mindjárt a levele elején említett, az egyesület egyhangú döntését célzó megállapításával kapcsolatban kétségeimnek adok hangot. Úgy gondolom, ha az írás valóban elnökségük közös véleményét tükrözné, úgy együttes döntésüket valamilyen módon a levél aláírásánál is meg kellene jeleníteniük.

Ön szerint a „szakítás” oka nem sértettség, hanem a „német nemzetiség, a hagyományok és kultúra ápolása iránt érzett elkötelezettségünk és féltő aggódásunk”, valamint az, hogy „a Német Nemzetiségi Önkormányzat a megalakulása óta eltelt három évben nem tudott semmiféle olyan programot letenni az asztalra, amely hosszú távon biztosítaná a nemzetiségi kultúra megmaradását Pilisvörösváron.”

Az Egyesület (vagy az Ön) önkormányzatunkat illető bírálata szöges ellentétben áll a Belügyminisztérium 1997 utolsó negyedévében megjelent Önkormányzati Tájékoztatójának értékelésével, miszerint: „Pilisvörösvár Kisebbségi Önkormányzata eredményesen tevékenykedik, aktívan vesz részt a településfejlesztés munkájában, kulturális és hagyományörző szerepe meghatározó. Mindez komoly segítségét jelentett a nagyközség városi rangra emelkedésében. A település különleges helyzetéből adódóan országos jelentőségű a német kisebbség szerepe, támogatottsága az anyaország részéről. Ez megnyilvánul a települési önkormányzat egész intézményrendszerében és ezek eredményes tevékenységében közreműködő kisebbségi önkormányzatok munkájában.”

Ami pedig a nemzetiségi kultúra megmaradását célzó megállapítását illeti, bizonyára Ön előtt is ismeretes, hogy e téren a hagyományok felelevenítése, valamint a testvérvárosi partnerkapcsolatok kialakítása érdekében nem a nemzetiségi önkormányzat, de nem is a hagyományörző egyesületek, hanem Pilisvörösvár polgárai – mint magánemberek – tettük meg az első lépéseket.

Önkormányzatunk nem azzal a céllal alakult meg, hogy a már évek óta jól működő kulturális egyesületek munkájába bármilyen módon is beleavatkozzon, hiszen ez sértené egyesületi önállóságukat. Amennyiben viszont a zenekarnak bármilyen problémája, kérése merült volna fel az eltelt idő során, Önkormányzatunk megtalálható lett volna. Az is igaz, hogy a együttműködés szorgalmazása csupán ez ideig a pénzbeli támogatás igényében merült ki. Ha a zenekar vezetője úgy gondolja, hogy nemzetiségi önkormányzatunk feladata abban állt, hogy „elosztotta azt az összeget az egyesületek között, amit a települési önkormányzattól kapott e célra”, úgy ezt rosszul teszi. Ugyanis a települési önkormányzattól egyszer sem úgy kaptunk támogatást, hogy az egyesületek között maradéktalanul szét kellene osztanunk. Gondolom, a törvényalkotó sem azzal a céllal hívta életre a nemzetiségi önkormányzatot, és

Pilisvörösvár lakossága sem azért szavazott bizalmat nekünk, mert egy közbeékeltszertvet óhajtott volna létrehozni az egyesületeknek „járó” pénz szétosztása érdekében.

A települési önkormányzathoz való viszonyunkat együttműködési megállapodásban rögzítettük, melynek lényeges elemeit mindkét önkormányzat szervezeti és működési szabályzata tartalmazza. Ebben nemzetközi kapcsolataink ápolása, a nemzetiségi kultúra, oktatás támogatása jelentős szerepet tölt be kisebbségi önkormányzatunk.

Leveléből nem derült ki, hogy mit ért Ön a nemzetiségi egyesületek összefogásán, melynek mi nem teszünk eleget. Tudomásom szerint megalakulásunk óta a települési önkormányzattól az egyesület támogatást nem kapott, nemzetiségi önkormányzatunk minden évben valamennyi kulturális egyesületnek nyújtott támogatást, melyből a fűvószenekear 530 000 forintot kapott. Ez az összeg meg nöhetett volna, ha a zenekar a tavaly meghirdetett, és képviselőtársunk által személyesen kézbesített, a farsangi bál megrendezésére szóló pályázati felhívásunkra jelentkeztek. (Mindhárom résztvevő egyesület támogatást kapott.) Sértettségük oka talán az lehet, hogy önkormányzatunk két ízben határozatban utasította el – egyenként 150 000 forintos támogatásra vonatkozó – kérelmeket, mely magnefonfonszalagok és CD lemezek, valamint ruha vásárlására irányult volna.

Az viszont valóban igaz, hogy az eltelt évek alatt az általunk nyújtott támogatás felhasználását egy esetben sem igazolták, holott az újabb támogatás folyósítása ennek jogszabályi előfeltétele lett volna – ezt egyébként a működésünk törvényességét vizsgáló Pest Megyei Közigazgatási Hivatal is észrevételezte. Ennek ellenére mégsem kötöttük az újabb támogatásokat az előző elszámolásának törvényi feltételéhez.

A ciklus elején a rendelkezésünkre álló pénzeszköz meghatározta egyben a feladatainkat is: tevékenységünk ekkor még jórészt az egyesületek támogatásából állott. Ahogy azonban a települési önkormányzat nagyobb pénzeszközt biztosított számunkra, úgy váltak feladataink is sokrétűbbé, illetve fordultunk a nemzetiségi oktatási intézmények fejlesztésének problémájára felé. A nemzetiségi kultúra, anyanyelv ápolásában a város térségi kisugárzásában a nemzetiségi oktatási intézményekre különleges szerep hárul. A települési önkormányzat és önkormányzatunk, valamint az iskolák alapítványaival közösen nagyszabású fejlesztési program indulhatott el. Ennek első állomása a gimnázium felújítása volt, melyet önkormányzatunk finanszírozott, részben szabad, részben pedig kötött felhasználású pénzeszközökből.

Az anyaország településeivel való kapcsolat szorosabbá tétele, az identitástudat erősítése, az anyanyelv ápolása, a hagyományok megőrzése érdekében önszerveződéssel, vagy választással (mindenesetleg a pilisvörösvári polgárok akaratából) létrejött szervezetek akkor tesznek legtöbbet, ha saját eszközeikkel differenciáltan és önállóan végzik tevékenységüket a fenti cél érdekében.

Ami pedig képviselő-testületünk elhivatottságát illeti, talán nem tűnik szerénytelenységnek, ha elmondjuk, megválasztásunk napjától tevékenységünket – az önkormányzatok közül is talán egyedülállóan – egy filér tiszteletdíj, költségtérítés vagy bármilyen

más juttatás nélkül, ténylegesen a szabadidőnkben végezzük, úgy, hogy munkánk végzése során csupán minimális papír-, irodaszer- és postaköltséget számolunk el.

Anélkül, hogy én is személyeskedő lennék: magam és képviselőtársaim nevében is szólok, amikor úgy gondolom, munkánk minőségét nem Önnek, hanem Pilisvörösvár lakosságának áll jogában megítélni.

Tisztelt Elnök Úr!

Ami a levele befejezésében olvasható bántóan személyeskedő, durva hangvételű megjegyzést, továbbá az utolsó bekezdésben megfogalmazott ultimátumot illeti: ez nemhogy „őszinte, jó szándékú kritikának” nem minősíthető, de egyenesen méltatlan arra, hogy ezzel kapcsolatban Önnel vitába szálljak.

Müller János

a Német Nemzetiségi Önkormányzat elnöke

Egy lakossági fórum tanulságai

Januárban minden választási körzet képviselője a polgármester asszony társaságában beszámolt tartott az eddig elért eredményekről és a hiányosságokról. A részvételi arány a már máshol is megszokott módon igen alacsony volt, pedig tudomásunk szerint minden család kapott meghívót. Vajon miért mutatunk ilyen közönyt lakóhelyünk dolgai iránt, melyek mindannyiunkat érintenek? Pedig mindenkinek van saját véleménye.

Az én lakókörzetemben, a „Belvárosban” öten vettünk részt a lakossági fórumon. Volt közöttünk egy nemrég Piliscsabáról átköltözött fiatal ember, aki őszinte megdöbbenéssel kutatta a közömbösség okát – célozva arra, hogy előző lakóhelyén hasonló rendezvényeken mindig teltház volt. Vajon hol lehet a hiba? Nem érdekel minket az Önkormányzat? Csalódottak vagyunk az elért eredményekben? Nem minden történik úgy, ahogyan azt elképzeltük? Ezekre a kérdésekre is választ kerestem, amikor megkérdeztem képviselőket, a fórumon megjelent polgárokat, de az otthon maradottakat is, hogy mely kérdések foglalkoztatják ma leginkább őket.

Első helyen a „közbizonytalanság” áll. A lakosság őszinte felháborodással és tehetetlenül szemléli a kocsmák, szórakozóhelyek körüli randalírozást. Ennek kapcsán vetődött fel a Templom tér kérdése is. Aki arra jár, láthatja a felborított padokat, szemétkosarakat, a tavalyi avart.

A Környezetvédő Egyesületnek van javaslata arra, hogyan lehetne megoldani a helyzetet. Azt hiszem, nyilvánvaló, hogy a gyerekek, jórészt a Templom téri iskola tanulói a személtelők. A plébános úr és az iskolaigazgató úr jó szervezőképességű, tekintélyes emberek. A ministránsok és a tanulók közösen osztozhatnak a feladaton, hogy a teret rendben tartsák, természetesen némi jutalmazás fejében, mely a gyermekeknél a legerősebb motiváló erő. Így megszüntethetnénk a lakosság felháborodását, nemtetszését. Az avar eltávolítására javasolnánk a tér egy félreeső részén egy komposztáló elhelyezését. Így nem kéne a kukákat az értékes, ám helyet foglaló komposzttal telegyömöszölni. (Ezt Gröbenzellben is így csinálják!)

Három tábla is díszleg a város határain: „Városunkban polgárórség működik”. Városunk lakói hiányolják a polgárörök jelenlétét a kritikus helyeken; a kicsavart fák és a porrázúzott telefonfülkék látványa bosszantja a tisztességes embereket. Nem elfogadható az a válasz, hogy a bűnözés országos jelenség, mert vannak települések, ahol tesznek ellene, és meg is oldják a problémát. A gaz csak ott burjánzik, ahol engedik.

A fórumon központi kérdés volt a szemét, a piszkos árkok, az illegális személerakók ügye. Itt jegyezném meg, hogy a szemételepre 1 m³-ig ingyen lehet vinni a hulladékot. Ne piszkítsunk saját fészünkbe! (Örvendetes dolog, hogy a buszmegállókat és környéküket a Városgondnokság újabban takarítja. Köszönet érte.)

Környezetünk tisztasága fontos, csak rendezett városban születhetnek tiszta gondolatok.

Az Önkormányzatnak van köztisztasági rendelete, melyet a képviselő-testület hozott. Ennek betartatása a Polgármesteri Hivatal feladata, kötelessége.

Lakókörzetem képviselője azt a tanácsot adta a körzet lakóinak, hogy mutassunk jó példát portánk rendezésével, de figyelmeztessük erre szomszédainkat is. Sajnos ez a módszer a környezetvédők hatéves próbálkozása ellenére sem vezetett eredményre. Akik figyelmeztetésre szorultak, amúgy „öntudatos” emberek, és nem fogadnak el intelmeket. Csak sértődött haragosokat szerezhetünk. A köztisztasági rendelet rájuk nézve csak egy módon lenne érvényesíthető: hivatali felszólítással és bírságolással. (Sajnos azonban nálunk ez sem működik!)

Tudomásom szerint szintén minden körzetben szóvá tették, hogy Vörösvár „a kutyák városa” lett. Májig nem sikerült elérni, hogy az ebek a kerítéseken belül tartózkodjanak. Amíg a jóra való polgár rendezgeti, szépitgeti portáját, házának előkertjét, addig a neveletlen kutyatulajdonos hagyja „szeme fényét” a másik kertjében kapirgálni, így juttatván „ebek harmincadjára” más munkáját.

A fórumokon a polgárokat érdekelte a csatorna körüli tisztázatlan helyzet és az utak állapota is. Hogy a jelenlévők kielégítő választ kaptak-e kérdéseikre, azt csak ők tudnák elmondani.

Az otthon maradottak közül már sokan csalódtak a hároméves „sikertörténetekben”, vagy egyáltalán nem érdeklődnek a közügyek iránt.

Vonjuk le hát a végső következtetéseket! Az Önkormányzat a lakosságért van. Ügyes-bajos dolgaink megoldása a Hivatal feladata. Az Önkormányzatnak emberközpontúnak kell lennie, érzékenynek a lakosság minden rezdülésére. A kényes helyzeteket is meg kell oldani! Nem háríthatók el a feladatok, még akkor sem, ha emiatt barátságok, üzleti kapcsolatok bomlanak fel. Mert első a lakosság és az emberek biztonságérzete! Nekünk, polgároknak viszont be kell tartanunk minden önkormányzati rendeletet, nem szabad kijátszanunk a törvényeket. Segítenünk kell a képviselőknak, hogy kizárólag érdemi munkával tudjanak foglalkozni a mi ügyeinkben.

Mutassuk meg, hogy akármilyen gonosz is a világ körülöttünk, Pilisvörösváron élnek olyan emberek, akik képesek megőrizni emberrel méltóságukat.

Dr. Gábeli Zoltánné

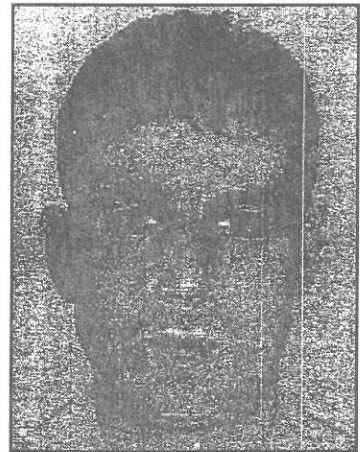
Kék hírek

1998 januárjában a területünkön található 10. sz. főúton és az alárendelt utakon nemhogy csökkent volna, hanem sajnos nőtt a súlyos – sőt Pilisvörösváron a halálos – közlekedési balesetek száma. Valószínűleg ez a tavaszi időjárásnak köszönhető. A simogató kellemes melegben gyorsan hajt a búza, de sajnos önközül is egyre többen. A balesetek bekövetkezésének egyik fő oka az alkoholfogyasztáson kívül éppen ez a másik tényező. Ezt megelőzendő egyre többször vetjük be az ellenőrzések során a traffipax készüléket. Erőfeszítéseink azonban nem koronázza mindig siker, mert önköz a „segítsd felebarátodat” szellemében rendszeresen levillogják a szembejövőknek, ha valahol sebességmérést végzünk.

Tisztelt állampolgárok!

Higgyék el, célunk nem a szabályosan közlekedők zaklatása, hanem a notórius gyorsajtók kiszűrése. Ők azok, akik vezetési stílusuknak köszönhetően a közlekedési balesetek bekövetkezésében döntő szerepet játszanak, gyereket gázolnak. Azok, akik jelzik a szembejövőknek a traffipaxot, őket segítik. Lehet, hogy legközelebb ugyanezek a gyorsajtók valamelyik rokonuknak okoznak balesetet.

A médiából már értesülhettek arról, hogy Budapest területén az elmúlt hónapban több rablójelenség is történt, amelyeket üzletek eladóival szemben követtek el. Az elmúlt napokban Solymáron is történt egy fegyveres rablási kísérlet, melynek során a két elkövető zsákmány nélkül távozott a helyszínről. A tetteseket a rendőrség nagy erővel keresi, a szemtanúk leírása alapján grafikus segítségével készített fantomrajzot megjelentetjük a lapban, s kérjük ez ügyben az Önök segítségét.

Megjegyzem, hogy a budapesti fegyveres rablások és a solymári rablási kísérlet között a nyomozás jelenlegi állása szerint semmiféle összefüggés nincs.

Felhívom azonban az üzlettulajdonosok, alkalmazottak figyelmét a következőkre:

Ha olyan személyeket látnak, akik hosszabb ideig céltalanul sétálgatnak az üzlet körül, ill. olyan gépkocsit látnak, amely több alkalommal is huzamosabb ideig egyhelyben áll, jelezzék ezt nekünk. A lehető legrövidebb időn belül megtegyük a szükséges intézkedéseket. Ne kezdjenek magánakcióba, értesítsenek minket.

Juhász József
rendőr százados, őrsparancsnok

Az élettársokról

A mai családi kapcsolatok lazulása, változása nem kedvez feltétlenül a házasság intézményének. Az utóbbi időben egyre többen élnek együtt anélkül, hogy együtt-élésüknek jogi formát adnának: ők az élettársak.

A jog azonban előnyben részesíti a házasságban élőket, alkotmányos tétel a házasság és a család védelme. Ezt a védelmet biztosítja úgy is, hogy részletesen és szerteágazóan szabályozza a házasság megkötésének és felbontásának szabályait, a családtagok egymás közti vagyoni kapcsolatait és az öröklést is, hogy csak a legfontosabbak kerüljenek említésre...

A mai szabályozás alapelveinek tekintetjünk, hogy a törvény ugyan nem kívánja büntetni az együtt élőket, de biztosítani kívánja a házasság intézményének elsőbbségét, azaz az élettársi kapcsolatot nem emeli a házassági együttélés rangjára. Ebből adódik az a következmény is, hogy például bizonyos szociális juttatások megilletik az élettársat, de nem illeti meg – többek között – a törvényes öröklés joga.

A Polgári Törvénykönyv pontosan meghatározza azokat a személyeket, akik az örökhagyó után a törvény alapján örökölni hivatottak, illetve azt is, hogy esetleges kiesésük folytán ki a soron következő örökös. E körben azonban nincs az élettárs felsorolva. Általában nem is akkor merül fel az élettárs öröklésének kérdése, ha leszármazók maradtak, hiszen általánosan ismert és széles körben elfogadott elv az, hogy a „gyermek az örökös”, hanem akkor, ha csupán igen távoliak a vér szerinti hozzátartozók és az örökhagyóval nem is igen tartották a kapcsolatot. Ilyenkor gyakran elhangzik az a hivatkozás, hogy az örökhagyónak nincs törvényes örököse, élettársával pedig már több mint 15 éve együtt él, tehát a vagyont közösen szerezték, és azt az élettárs örökölje.

Ekkor elmondhatjuk, hogy sikeresen összekeveredtek a törvényes öröklés, a házassági vagyoni jog és az élettársak vagyoni viszonyainak szabályai. Ebből a keveredésből azonban vezet kiút, ha figyelemmel vagyunk a következő szabályokra. A törvényes öröklés általános rendje szerint örökösök elsősorban az örökhagyó gyermekei, illetve azok leszármazói. Ha azonban nincs leszármazó, a házastárs az örökös. A házastárs akkor is örököl, ha leszár-

mazók vannak, ebben az esetben azonban nem a vagyont örököli, hanem annak haszonélvezetét, méghozzá speciális, törvényen alapuló ún. özvegyi haszonélvezeti jogot szerez meg. Ezekből az ismertett szabályokból megállapítható, hogy élettárs törvényes öröklés jogcímén – az özvegyi haszonélvezeti jogra is kiterjedően – nem örökölhet. Természetesen nincs azonban annak akadálya, hogy az élettárs végrendelet alapján örököljön.

A törvény azonban nem teszi vitássá az élettársak közös szerzését, azaz figyelemmel van arra a körülményre, hogy a felek együttélésük során szerezhetnek közösen olyan vagyontárgyakat, amelyek kizárólag egyik élettárs nevének vannak nyilvántartva. Ilyenkor közös tulajdon keletkezik, míg azonban a házastársaknál a tulajdoni arányt a törvény egyenlő mértékűnek (fele-fele) tekinti, ez esetben azonban a közös tulajdon szerzésük arányában keletkezik, és csak akkor tekinthető egyenlő mértékűnek, ha a közreműködés aránya nem állapítható meg. Ez azt jelenti, hogy ha az élettársak például közösen ingatlant vásároltak együttélésük alatt, és ez az ingatlan nyilvántartásban kizárólag egyikük nevének szerepel, a másik fél bármikor előállhat olyan igénnyel, hogy tulajdonjoga a már említett szerzési arányban bejegyzésre kerüljön. A felek közötti vita esetén döntést természetesen a bíróság hozhat.

Mindezekből az ismertett szabályokból, azt hiszem, minden érdekelt számára kitűnik, célszerű élettársi együttélés esetén a vagyoni viszonyokat időben rendezni, mert ez az írás nem törekedhetett a probléma minden irányból való ismertetésére, hanem csak a legtöbbet előforduló kérdések jelzészzerű felvetésére.

Dr. Stigel Judit
közjegyző

Köszönetemet fejezem ki mindazon családoknak, barátoknak és ismerősöknek, akik férjem temetésén személyesen megjelentek, és végtiszteletadással osztoztak fájdalommban. Külön megköszönöm mindazok részvétnyilvánítását, akik egyéb módon fejezték ki együttérzésüket.

Özv. Tercs Miklósné

Búcsú

Újságunk hűséges olvasóját és szerzőjét vesztette el Tercs Miklós személyében, aki az elmúlt két év során számtalan cikkben írta meg a véleményét ügyes-bajos dolgairól. A közösség iránt érzett aggodás, segítő szándék vezérelte akkor, amikor kritikával illette polgártársait vagy az önkormányzatot. Bölcs meglátásai, őszinte szavai hiányozni fognak nekünk. Emlékét megőrizzük.

F. A.

Megérkeztek

- I. 2. *Mogyorós Dóra*
Mogyorós Zsolt és Wieszt Erika leánya
- I. 4. *Balogh Boróka*
Balogh Gábor és Károlyi Noémi leánya
- I. 17. *Horváth Attila* – Horváth János és Trembeczki Erzsébet fia
- I. 17. *Horváth Kevin*
Horváth Ferenc és Hlács Anna fia
- I. 23. *Kömíves Krisztián*
Kömíves Adrián és Kömíves Judit fia
- I. 23. *Tagscherer Ármin*
Tagscherer József és Széplaki Ildikó fia
- I. 23. *Ziegler András*
Ziegler András és Losonczy Éva fia
- I. 26. *Artcz Berill Alexa* – Artcz Gábor és Zsifkovics Annamária leánya
- I. 27. *Varga Rudolf*
Varga Ferenc és Puskás Gabriella fia
- I. 30. *Eőri Julianna*
Eőri Ferenc és Gáspár Mónika leánya
- I. 30. *Kollár Márk*
Kollár Mihály és Paul Krisztina fia
- I. 30. *Paul Bence*
Paul László és Wenczl Anna fia

Ieltávoztak

December

Dr. Ungvári Jánosné, sz. Verbay Valéria (79 é.), Kálvária u. 21.

Január

Bognár Lajos (67 é.), Dobó u. 67.

Botzheim Mátyás (70 é.), Szőlőkert u. 2.

Gábeli József (65 é.), Iskola u. 37.

Gáger Károlyné, sz. Braun Mária (82 é.), Vágóhid köz 8.

Gajdár Ferencné, sz. Czere Anna (83 é.), Kápolna u. 29.

Jáki Lajosné, sz. Balzer Mária (97 é.), Kálvária u. 29.

Mauterer János (67 é.), Hold u. 3.

Mirk Mártonné, sz. Baják Anna (87 é.), Szabadság út 52.

Peller Istvánné, sz. Huy Mária (80 é.), Mária u. 8.

Sztána György (87 é.), Táncsics u. 7.

Ezúton szeretnék köszönetet mondani a régi tűzoltó bajtársaknak, kedves barátoknak, ismerősöknek, zenészkollégáknak, valamint az Önkéntes Tűzoltó Egyesület elnökének, tagjainak, akik férjem temetésén részt vettek, őt utolsó útjára elkísérték.

A gyászoló család nevében:

Weller Istvánné

TERMÉKEINK:

Napellenzők, napernyők, hőszigetelt alu- és műanyag redőnyök, szalagfüggönyök többféle színben!
Reluxa, vászonrolók, minitokos szűnyogháló, harmonikaajtó, hő- és fényvédő fóliák, dekoratív, zsinórmozgató függönykarnisok ívelt kivitelben is!

TERVEZÉS, SZAKTANÁCSADÁS!

MINTABOLT:

Szentendre, Kálvária u. 63. (a Finta ABC mellett)
Nyitva: hétköznap 14-től 18 óráig (hétfőn zárva)
szombaton 9-től 12 óráig

BEMUTATÓTEREM:

Lakberendezési kisáruház,
Budakalász, Szentendrei u. 1-3.
Tel.: 06-60-347-613; 06-30-578-433
Tel./fax: 06-26-320-913

LEDERLAND

Pilisvörösvár, Fő út 59.

Táskák, pénztárcák,
övek, hátizsákok,
harisnyák, zoknik,
kasmír kendők
nagy választékban
kedvező áron.

ifj. Lukács Gábor

Isten akaratával és elrendelésével megbékélve fájdalommal tudatjuk, hogy **Mizser Jánosné** 1998. január 25-én örökre megpihent Teremtőjénél.

FELHÍVÁS

Tisztelt Polgártársaink!

Kérjük Önöket, hogy amennyiben lakhelyük, munkahelyük révén, illetve egyéb okból kötődnek a pilisi térséghez, személyi jövedelemadójuk 1 %-ával támogassák a sürgősségi betegellátást, az ügyeleti szolgálat és a mentés ügyét, műszerezzségük fejlesztését. Támogatásuk esetén nyilatkozatukat az alábbi módon töltsék ki:

Pilisi-medence Egészségügyi Alapítvány
2085 Pilisvörösvár, Fő út 188.
Adószám: 19181314-1-13

Közcélú támogatásukat előre is megköszönve, jó egészséget kívánunk:

a PIMEA Kuratóriuma
névben dr. Für Zoltán elnök

Ismeri Ön a MATÁV
DIGIFON

kényelmi szolgáltatásait?

A MATÁV Digifon szolgáltatásokat a digitális telefonközponthoz kapcsolódó ügyfeleinknek ajánljuk.

Ébresztő/figyelmeztető hívás:

Miért kell rettegni az elalvástól?

Hívásvárakoztatás:

Miért idegeskedjenek, akik keresik Önt, ha foglalt a vonala?

Hívásátirányítás:

Miért kellene otthon ülnie, ha fontos telefonhívást vár?

Három résztvevős konferencia:

Miért ne beszélhetnék meg a töltött káposzta receptjét telefonon egyszerre hárman?

Forródrót:

Miért kell a tárcsázással bajlódni a nagymamának, amikor a telefonkagyló felemelése után 5 másodperccel a központ már automatikusan hívja Önt?

Rövidített hívószámok:

Miért kell a tárcsázáshoz sok billentyűt lenyomni, amikor elég néhányat?

Hívássoroló:

Miért ne várakoznának sorban azok, akik egyszerre szeretnének Önnel beszélni?

MIÉRT NE PRÓBÁLNA KI A DIGIFON SZOLGÁLTATÁSAIT?

További információkért, kérjük, forduljon személyesen a MATÁV ügyfélszolgálati irodájához (Balassagyarmat, 2660 Zichy u. 8.), vagy hívja a 35/302-555-ös telefonszámot.

Római Part Üdülófalú Rt. Utazási Iroda

2085 Pilisvörösvár, Szent Flórián u. 2. Tel./fax: 26/330-150

FŐSZEZONBAN NYARALHAT A CSALÁD SPANYOLORSZÁGBAN!

08.22./7 éj *szálloda – teljes ellátással – luxusautóbusszal 43 800,- Ft/ffő
Gyerekkedvezmény a spanyol utaknál: 1 gyerek: 100%, 2 gyerek: 50%

MÁR MOST FOGLALJA LE A KEDVEZŐ UTAKAT!

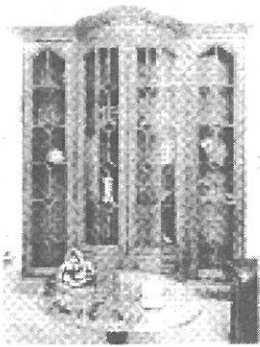
Görögország 05.23-tól 7 éj apartman, busszal 17 800,- Ft-tól
Társasutazások: Shopping Bécsben 1 nap, március 24. 2700,- Ft/ffő
Városnézés Bécsben 1 nap, április 15. 3950,- Ft/ffő
Kirándulás a Melki Apátságához 1 nap, május 7. 3500,- Ft/ffő
A „Medjugorjei csoda” zarándokút 4 nap/3 éj félpanzió 06.03 49 900,- Ft/ffő

További kedvező spanyol, görög, olasz ajánlatainkról érdeklődjön irodánkban.

SZARDÍNIAI NYARALÁS JÚNIUS ELEJÉN, ELŐKÉSZÜLETBEN!

**Műbútorasztalos
vállalja antik
stílbútorok
javítását,
fényezését,
restaurálását.**

**Tel.: 06-30-442-206
06-26-342-948**

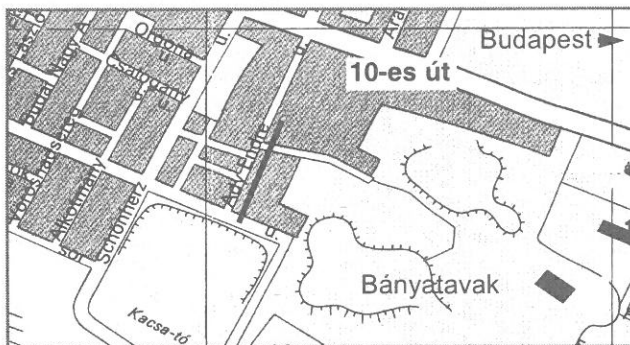
Indítómotorok és generátorok felújítása!

Minden típus javítása akár személyautóba, teherautóba, akár munkagépbe való. Sürgős esetben azonnal becseréljük a rosszat egy felújított darabra.

Romel Kft.

Pilisvörösvár, Ady Endre utca 1.

Tel.: 26-330-155/17; 30-621-337. Fax: 26-330-309

A Pázmány Péter
Katolikus Egyetem területén
Piliscsaba, Egyetem u. 1.
Telefon: 06-26-375-147

Piliscsabán a

ZAKEUS ÉTTEREMBEN

a Pázmány Péter Katolikus Egyetem területén

**ESKÜVŐK, BEMUTATÓK,
VÁLLALATI RENDEZVÉNYEK,
TALÁLKOZÓK, CSALÁDI ÖSSZEJÖVETELEK
RENDEZÉSE FELSŐFOKON.**

Minősítés:

Környezet: KIVÁLÓ
Választék: KIVÁLÓ
Minőség: KIVÁLÓ
Kiszolgálás: KIVÁLÓ
Ár: SZOLID

LOCSOLÓBÁL 1998. április 12-én

Szeretettel várjuk Önt és kedves családját.

Asztalfoglalás: 06/26-375-147 vagy 06/26-375-375

Nyitva tartás: mindennap 11³⁰-tól 22⁰⁰ óráig

Télen vasárnap 11³⁰-tól 17⁰⁰ óráig

ÉPÍTKEZIK? RÁNK ÉPÍTSEN!

TAVASZI BUMM !!!

E-gerenda a gyártótól 20% engedménnyel:

E-7-24	2260,-	E-7-48	4330,-
E-7-30	2770,-	E-7-54	4880,-
E-7-36	3290,-	E-7-60	5400,-
E-7-42	3820,-	E-7-66	5930,-

(Az árak az ÁFA-t tartalmazzák.)

vagy

867,- Ft/fm + ÁFA árjegyzéki áron fizeti be a
födémgerendákat, amelyekhez fm-ként
2 db EB jelű béléstestet kap ingyen.

Társaságunk ingyenes tárolást biztosít Önnek.

*Kiváló Aru minősítésű E-gerenda gyártása
csak Társaságunknál!*

(Egyedi méretben is, 10 cm-es méretlépcsőben)

Fuvardíj 10% engedménnyel

PSN födémpanel szállítása és beemelése féláron
Lakásépítéshez szükséges egyéb előregyártott betontermékek

E-mail: bvmepelem@mail.datanet.hu

www.construnet.hu/bvm

Márkaboltok: XI., Budafoki út 215. Tel./fax: 205-6152

XXI., II. Rákóczi F. út 289. Tel./fax: 276-9067

Munkavállalói tulajdonunk az épített környezetet szolgálja.

Vörösvári Újság - Werischwarer Zeitung

Pilisvörösvár Város Önkormányzatának közéleti havilapja / Szerkeszti a Szerkesztőbizottság / Felelős kiadó:

Grósné Krupp Erzsébet polgármester / Szerkesztőbizottság: Fetter Ottóné, dr. Für Zoltán, Müller János

Felelős szerkesztő: Fogarasy Attila / A szerkesztőség címe: Német Nemzetiségi Általános Iskola,

Gimnázium és Külkereskedelmi Szakközépiskola, 2085 Pilisvörösvár, Szabadság út 21.

Tel./fax: 06-26-330-140. E-mail: fogarasy@mail.maze.hu

Készült Pénzes Károly nyomdájában (Solymár, Mátyás Király út 7. Tel.: 06-26-361-557, 06-30-420-049).

Tördelés, tipográfia, nyomdai előkészítés: Fogarasy Attila / ISSN 1417-6823